

== Velja po pošti: ==
za celo leto naprej .. K 30.—
za en mesec .. " 2-50
za Nemčijo ololeto .. " 34.—
za ostalo inozemstvo .. " 40.—
V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej .. K 28.—
za en mesec .. " 2-30
V upravi prejemam mesečno .. " 2.—
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto .. K 7.—
za Nemčijo ololeto .. " 9.—
za ostalo inozemstvo .. " 12.—

SLOVENE C

== Inserati: ==
Enostolpna poltivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat .. " po 30 v
za dva- in večkrat .. " 25 v
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
== Poslano: ==
Enostolpna poltivrsta po 60 v
Zahaja vsak dan izveščen ne-
člaj in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vojni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Ročopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma ne no-
srejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 28.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Naša zemlja v ognju.

Naša slovenska goriška zemlja stoji že nad teden dni v strašnem ognju laških topov vseh kalibrov, metalcev min, zračnih bomb — Oblaki dima, med njimi celi stolpi stupenega, smrt nosečega plina, jo zakrivajo. Sovražnik je napadel z vso silo. V naskoku je hotel preleziti grebene in zavzeti naše najprednejše obrambne črte. Od Krna do morja divja vojni vihar z nezmanjšano silo, tuintam sicer s presledki, toda vztrajno. In te najstrašnejše vseh laških dosedanjih ofenziv ne bo še kmalu konec. Na prostoru 60 km je nastavljenih nad 5000 laških topov. Nad milijon laških vojakov je poseglo v boj. Obljubili so jim, da je to zadnji napor pred uresničenjem velelaških sanj. Samo v prostoru od Vipave do morja naskakuje naše postojanke nad 500.000 mož močna laška armada, najzbranejša četa. Sovražnik ima pred seboj dva cilja, Trst in pa »strategične meje« tržaškega zaledja. Zato je treba v prvi vrsti prodreti obrambni zid krog Grmade. A to je le mogoče, ako nam istočasno iztrga iz rok banjško in trnovsko pobočje. Pri Vrhu se je sovražniku posrečilo prodreti proti banjški planoti in izsekati prodiralen klin. Toda naše hrabre čete so v hudih krvavih bojih ustavile sovražnikovo prodiranje. Ob morju je zavzel sovražnik vas in višino Selo, odkoder je upal zlomiti zadnji odpor proti Trstu — strašno Grmado. Prve trenutke je bil položaj nevaren in tudi najmočnejša srca so trepetala. Kdo ve, če vzdržimo ta naval? A danes smemo upati, da so po junaštvi v navzočnosti našega monarha naše občudovanja vredne čete zlomile najhujši in najstrašnejši sovražni naval.

Se nikdar ni bil sovražen ogenj tako uničevalen, tako grozen, kakor to pot. Daleč za našimi postojankami je obstreljeval sovražnik s topovi najtežjega kalibra naše mirne vasi, naše domače prebivalstvo. Seveda ne brez žrtv. Naša slovenska goriška zemlja je v teh dneh groze kot en sam velik vulkan, ki nas hoče s svojo žarečo lavo zasuti in uničiti, uničiti plodove našega truda.

In zopet so naši ljudje vzeli popotno palico v svoje roke in nastopili težko pot prognavstva. Komaj so rešili svoje življenje iz gorečih domov. S krvavečim srcem so zapustili to rodno, ljubljeno zemljo. Kaj se pravi potepati se v širnem svetu v sedanjih časih splošnega pomanjkanja in trpljenja v zaledju, potepati se brez doma, brez strehe, ve posebno oni, ki je pretrpel že večletno vojno prognavstvo, grozo barak — z mračnimi imeni Steinklam, Bruck — in šikaniranje od strani lastnih naših ljudi.

Kedaj bo konec trpljenja naših ljudi, naše domovine? Naj bi kot velik žaromet to trpljenje goriškega dela naše slovenske zemlje obsijalo našo slovensko, jugoslovansko domovino.

sko domovino. Trpljenje naših pregnancev naj bi vzbudilo usmiljenje v slehernem našem slovenskem srcu. Težka in velika je naša bolelost in nesreča. Tako mala je naša krasna domovina, kupov zlata in in srebra nimamo in sedaj še to strašno gorje vojne, brezkončne vojne pred pragom.

Žrtvovali smo vse kar smo imeli. Naši narodni nasprotniki Nemci nam hočejo pa ob vsaki priliki, če se le ganemo in zahtevamo svoje pravice, vtisniti pečat nezvestobe. Če si želimo biti združeni z našimi istokrvnimi brati v monarhiji pod habsburškim žezlom, smo že ententariji. Če hočemo šol v svojem jeziku, slovenskih sodnih razprav, slovenskega uradovanja ob mejah in v središču naše domovine, slovenskih uradnikov na naši zemlji, uradnikov, ki bi imeli srce za nas in nas razumeli, smo hujšaki in nezanesljivi elementi. In kaj vedo ti vsenemški nestrpnosti, ki nas cesarju zveste Slovence ob vsaki priliki obmetujejo z blatom, o »nasladi« begunstva, o brezdomju, o gorečih domovih, o razruvani in od granat opustošeni zemlji. Slovenci, Jugoslovani smo poleg Poljakov in Ukrajincev najhujše vojno breme vzeli na svoje rame. Zvesti smo bili, storili smo v polni meri svojo dolžnost, bojevali smo se kakor levi na vseh bojiščih — le pogledjte imena pohvaljenih polkov monarhije. Največjo težo je nosil slovenski avstrijski element v tej vojni in vkljub temu so Nemci »edin državno ohranjujoč element.«

Toda proč te težke misli prošlosti sedaj ko je naša domovina v ognju. Čisto nova bodočnost mora obeti našo prenovljeno iz spanja vzbujeno domovino. Zaupamo v našega mladega monarha, v demokracijo duha sedanje v vojni očiščene dobe, zaupamo v svojo lastno moč, v svojo kulturno silo, vztrajnost in narodni idealizem.

Grom topov sega do Ljubljane in preko Ljubljane. Sovražnik nadaljuje svoje napade proti naši zemlji, stebri, braniku Avstrije ob morju. In ves svet ve, če pade naše jugoslovansko ozemlje ob Adriji v tuje roke pade Avstrija kot vlesila.

Upamo, da je to poslednji sovražni obupni napor prodreti močan jez naših obrambnih črt. Naši junaki — vsi narodi monarhije brez izjeme — proizvajajo čuda junaštva v teh bojih, kakor poročajo uradna poročila. Zato smejo vsi upati v lepšo bodočnost. Zahtevamo pravičnosti in enakopravnosti avstrijskih narodov združenih v novi Avstriji, svobodni zvezni državi svobodnih narodov pod habsburško dinastijo.

Ni več daleč dan, ko bo utihnil vihar na naših tleh, na naši zemlji — oni dan, ko ne bo več domovina v ognju topov. Verujemo otrdno v lepšo bodočnost. In le Avstrija svobodnih narodov ima življenjsko silo.

Slovenski Štajerci 47. mariborskega polka si priborili nove laborike v bitki na Krasu. — Italijanski veliki napad na Krasu odbili. — Vsi sovražni napadi pri Vrhu odbili. — V petek dopoldne Italijan ni posebno napadal.

Na Krasu so si priborili slovenski junaki iz zelene Štajerske c. in kr. pešpolka št. 47 iz Maribora nove laborike. Branili so našo domačo slovensko zemljo proti pohlepnu tuju, ki stega svoje grobežljive roke po njej in ki bi nam rad vzel naš biser: Trst. Naši junaki, ki stražijo ključ do Trsta: Grmado, se peti in šesti dan bitke niso čisto nič umaknili. Med Vipavo in morjem je neki dan bitke: v četrtek, Italijan z vso silo napadal — zaman. Zadovoljiti se je moral v tej silni bitki, ki divja zdaj na slovenski zemlji, na poti v Trst, kamor bodo prišli ob sedanji naši junaški obrambi na praznik nikoli. Borojevič bije z vso silo Lahe v enajsti bitki pri Soči. Tam na visoki planoti Banjšica-Sv. Duh so na četrtek Italijani južno od 601 meter visokega Vrha zopet z vso silo napadali, a naši so jih odbili; ničesar niso priborili. Taktično ne pomeni za Italijane Vrh veliko, ker ga nadvladujejo višji griči na Kalu. Optimistično presojamo položaj bitke. Svoje male uspe-

he so Italijani priborili, ker smo se mi le branili. V sedanjih modernih bitkah se je povsod pokazalo, da je moral branilec prve popolnoma razstreljene črte popustiti. Sicer pa tudi Italijani ne vedo, če jim bo naš Borojevič tisto malo, kar so napredovali, tudi prepustil in če jih ne bo zopet vrgel nazaj, kakor jih je že. Včeraj dopoldne Lah ni posebno napadal. Ali je obupal, da zmaga? Prebil dozdej Lah naše črte nikjer ni. Naša bramba na slovenskem Primorskem se drži dobro, prav dobro.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 24. avgusta. Uradno:

11. soška bitka traja dalje. Dopoldne je bilo primeroma mirno, popoldne so se pa zopet besno bili. Na visoki planoti Banjšica, Sv. Duh so Italijani, ki so neprestano privajali ojačbe, naše črte južno od Vrha zopet težko napadali. Nikjer niso priborili nobenega uspeha. Naše hrabre čete, med njimi vrli junaki 106. črnovoji. divizije in

pešp. št. 41, ki se že več dni najhujše bijejo, so se v vseh jarkih držali. Posebno besno je napadla 3. italijanska armada zopet med Vipavsko dolino in morjem. Topništvo je več ur streljalo; ob 4. uri popoldne so izvedle množice sovražne pehote eroten napad. Na severnem krilu so naše baterije mestoma že same razbile sovražna krdela, drugod, posebno med Kosterjevcem in morjem, so se razvili boji možo z možem, ki so trajali povsod več ur. Hrabro in vztrajno, da jih ni mogoče dovolj prehvaliti, so odbili branilci Krasa zmagovito vse napade, ki jih je izvajal sovražnik z večkratno premočjo. V slogi, ki jo ni enake, so sinovi vseh dolin obeh držav monarhije in Bosne deležni ponosnega uspeha. Včeraj so si priborili posebno slavo pešp. št. 11, 47, 51, 62 in 63, jutri bodo njih mesta z isto požrtvovalnostjo zavzeli drugi. Predpolje naših črt na Krasu pokrivajo nešteti italijanski mrličji.

Načelnik generalnega štaba.

Italijansko uradno poročilo.

23. avgusta. Včeraj, četrty dan bitke, smo na julijski bojni črti na severnem krilu bojne črte zopet znatno napredovali, tudi na južnem krilu smo napredovali. Sovražnik se je odločno branil proti našemu pritisku in je izvedel veliko protinapadov. Iz osvojenih postojank so odbile naše čete napade in so neprestrašeno nadaljevale svoje napore, da dosežejo točke, ki so jim bile predpisane. Na Krasu se je posebno slavno odlikovala brigada iz Palanze (št. 249 in 25). Sovražniku je iztrgala močno postojanko jugovzhodno od Fajtovega hriba in jo je držala junaško vztrajno v tri dni trajajočih ljutih borbah. K večeršnjim uspehom je prispevala tudi zračna armada. Naša letala in zrakoplovi so vrgli na sovražnika nad 12 ton razstreliva. Do večerj smo ujeli približno 350 častnikov in 16.000 mož.

24. avgusta. Bitka traja dalje. Sovražniku smo iztrgali nove postojanke in zrušili njegove besne protinapade. Veliko sovražnikov smo ujeli. Do zdaj smo odpeljali skupno z bojišča 500 častnikov in 20.000 mož. Zaplenili smo 60 topov, večinoma srednje vrste, veliko metalcev min, strojni pušk in veliko vojnega blaga. Naši letalci so neprestano krepko napadali sovražne množice in uničevali njih zadaj ležeča zvezna pota, vrgli so 15 ton bomb. Na južnem tirolskem pozorišču, kjer je sovražnik trajno poizkušal odvrniti našo pozornost, smo odbili v Judikariji poizvedovalne čete na Zugni (dolina Lagurina), na Monte Croce di Comelico pa naskakovalne oddelke.

Italijanska vpadalna mesta na soški bojni črti.

»Berliner Tageblattu« poroča njegov dopisnik Leonhard Adelf dne 21. avgusta iz vojnega tiskovnega stana: Samo na dveh mestih 60 km dolge bojne črte se je posrečilo Italijanom udreti v avstrijsko obrambno ozemlje in sicer drugi armadi ob srednji Soči pri Kanalu in tretji armadi na Krasu pri Kostanjevici. Soča teče pri mestecu Kanalu med strmima bregovima, ki zelo otežujeta prehod. Malo navzgor pri Ajbi se zavije njen zahodni breg tako, da tvori nekako jamo, kjer so imeli Italijani pripravljene svoje pontone. C. in kr. topništvo se je že od 10. soške bitke na te točke dobro ustrelilo in uničilo tudi sedaj večino pontonov, predno so jih mogli spustiti v vodo, druge pa je z zadetki potopilo v vodi. Ravnotako se je dogodilo Italijanom ko so hoteli premostiti reko pri Bodrežu, Avčah in Vodicah. Pontonski mostovi za pontonskimi mostovi, komaj da so bili narejeni, so bili neprenehoma razsvetljevani z metalci svetlobe in raztrgani od granat. Pontoni pa so plavalci prepuščeni samim sebi po reki navzdol. Šele proti jutru je prepeljal sovražnik na splaveh z največjo težavo toliko napadalnih moči na vzhodni breg, da se je mogel polastiti višinskega grebena pri vasi Vrh. Črnovojniki iz Egra so potisnili sovražnika proti Kanalu nazaj, ali znatna ojačenja, ki jih je dobil sovražnik prihodnje noč, so mu omogočila, da se je ponovno povzpela na višinski greben. Ta ojačenja so imela s seboj množico strojnih pušk in

jarknih topov, med tem ko je z grebena Kolovrata zadrževalo italijansko težko topništvo branilce v jarknih skrivališčih in kavernah. Ker pa je to krajno prehodno mesto od strani močno zavarovano, zato nima za sovražnika nobene praktične vrednosti. Pokazalo se bo, če je bodo mogli trajno držati, kakor so je morali v deseti soški bitki z najtežjimi izgubami izprazniti.

Tudi drugo vpadalno mesto pri Kostanjevici ponavlja le sliko menjajočega se borenja, kakršno je bilo tukaj v 10. soški bitki. Iz visokoležečih in popolnoma razstreljenih črt so poskušali Italijani v globokih vrstah pridobiti na prostoru na obeh straneh železniške proge proti Komnu in na cestah proti Temnici in Vojsčici. Metalci min in številne težke baterije so ustvarile nepredoren ognjen zastor za prvo avstrijsko postojanko. Vsled tega so bili branilci te prve bojne črte deloma pobiti in ranjeni ali pa zasuti v kavernah, deloma obkoljeni in od izredne premoči ujeti. Trajno pa ni mogel zadržati tudi tukaj v tem pekočem, golem kraškem kamenju najgostejši zapiralni ogenj protisunka avstrijskih rezerv, ki so vpadlega sovražnika pobile s puškinih kopiti in ročnimi granatami ali jih pa cele skupine ujele. V tem odseku še niso dobili nazaj cele prve vrste jarkov, vendar se o kakem predoru tudi tukaj ne more govoriti.

Italijan je plačal posest razvaline Selo južno od Kostanjevice tako, da je žrtvoval na tisoče. Tu so opustili prvo razbito črto Vrsič-Komarje-Flondar v korist na Staro Lokvo in planoto Brestovice se naslanjajoče močnejše postojanke. Med tem ko končujemo to brzojavko, sem dobil pomirjevalno poročilo, da so ujeli sunek pri Kanalu in Avčah čez Sočo pridrih sovražnih sil na eni strani nemški Čehi na višini vasi Vrh, na drugi strani pa še pred višjo planoto Kal, ki tvori za c. kr. čete naravno obrambno črto.

Bojišče pri Soči.

Na Krasu in pred Grmado je bilo včeraj do približno 3. ure popoldne mirno.

Nato so zopet z najtežjim ognjem min tamošnje postojanke obstreljevali; kroglice težkih topov so pa sipali na pota in na zbirališča.

Celo planoto so napadle italijanske množice ob 4. uri popoldne; napad so uvedli z osamljenimi sunki. Z vsemi bojnimi sredstvi je poizkušal sovražnik, da za vsako ceno doseže uspeh, a tudi ta siloviti napor italijanskih sil ni uspel.

Tudi na visoki planoti Banjšica smo odbili vse napade. Izgube sovražnika so velike. Sovražno topništvo je obstreljevalo od časa do časa naše gorske postojanke, ki leže za Sočo na Mrzlem vrhu in na Krnu.

Skupina naših letal je vrgla sinoči 27 bomb; vsaka je tehtala 20 kg, na baterije pri izlivu Soče. Celinski letalec stotnik Brumowsky je zopet premagal sovražno letalo.

Novo laborike so si priborili c. in kr. pešpolki nadomestnih okrajev Pisek, pešpolk št. 47 (Maribor), pešpolk št. 62 (Maros-Vasarhely), pešpolk št. 63 (Bistrica), pešpolk št. 93 (z Moravskega) in pešpolk št. 100 (Tešini).

Tirolsko bojišče.

Na Tirolskem v Zugni in na Križni gori so privedli naši poizvedovalni oddelki zopet ujetnike.

Zadnji italijanski napad?

Na Krasu, 21. avg. 1917.

Enajsta soška bitka divja v vsej svoji nepopisni grozoti na celi fronti, a najhujše zopet na Krasu. Uvod vanjo so bili mnogostevilni zračni napadi na taborišča v ozadju. Zadnje dni — od 18. t. m. dalje je ves odsek od Fajtovega hriba do morja zagrnjen v neprozorno rjavkasto sivo meglo, ki sega visoko do neba. Zdi se ti, da divja vrh komenske planote strašna nevihta. Bobnajoči ogenj spominja na znano »vršanje v megli« pred točo. Na obeh straneh je nakopičeno ogromno artiljerije. V soboto popoldne so pričele padati prve granate na Občine, v nedeljo na Trst in sedaj na kolo-

dvor v Dutovljah. Poincaré je pri zadnjem obisku pač z vso resnostjo zabil Emanuelu, da mora pasti Trst za vsako ceno. Laški ujetniki pripovedujejo, da je francoski predsednik baje povedal tudi to, da je sedanji napad zadnji. Na laški fronti da vodi artiljerijsko delovanje izvešine francoski in angleški inženirji ter da naganjajo lastno moštvo od zadaj z artiljerijo k napadom. Kolikor se da presoditi iz dosedanjega poteka enajste ofenzive, bo njen izid precej podoben prejšnjim desetim bitkam.

Bitka 51. brigad. — Pekel na Krasu.

Vojni tiskovni stan 22. avgusta. Vojni poročevalci javljajo iz nekega poveljstva na Krasu:

Danes se je poročalo, da so pripeljali nove topove na prostor med izlivom Soče in Graščem. Z novo silo je pričel divjati bobneči ogenj. Neprestano padajo težke granate z zamolklim pokom. S tako silo, kakor še nikdar prej, nadaljuje Italijan že peti dan svojo velikopotezno ofenzivo. Najbrže na nasvet Francozov in Angležev pomnožuje nastop vsako uro silnejše z ljudmi in s strelivom. Od Vipavske doline do morja se bije 19 italijanskih brigad; 32 brigad pa stoji v rezervi (vsaj 500.000 mož. Op. uredn.) V rezervi so slavne, v bojih preizkušene brigade, kakor n. pr. 2. bersaglierov, brigade Veneto, Padova, Bari, Mantova, Piacenza. Italijanski 23. armadni zbor, ki napada naše južno krilo, sestavljajo izborni vojaki; samo mladi, dobro oboroženi možje, ki odločno napadajo in se tudi v boju moza z možem dobro bijejo. V najjužnejšem odseku na Krasu je osredotočil sovražnik tako artiljerijsko moč, ki se more primerjati le z ognjem Francozov in Angležev na zahodu; a v primeri s prostoro je število topov v tem prostoru veliko številnejše, kakor na zahodu. Od lagun pri Grašču, kjer angleški, francoski in italijanski najtežji topovi trajno obstreljujejo Grmado, kakor tudi griče ob obali do Opčine, stoji na zahodnem robu Dobrčoboske planote top pri topu: od navadnih poljskih topov do 35 cm topov in do 38 cm topov tistih monitorjev, ki so nedavno obstreljevali Trst. Cela bojna črta naših branilcev na Krasu je pravi pek: rušijo se skale, kamenje pada na vse strani, žareči železni kosi krogelj sijejo okoli; v gosto meglo zagrinjajo naše jarke težki, temni stebri dima in strupeni plini. Sovražnik strelja močno s plinastimi granatami. Njegove zavratne krogelje, ki so napolnjene s plinom in fosforom, povzročajo strašno smrt. Uničevalno mrežo je položil sovražnik nad naše postojanke, nad naša zvezna pota, nad opazovališča in nad poveljstva. Njegovo topništvo neprestano obstreljuje kraje in ceste daleč zadaj, da bi onemogočil dovoz rezerv in streliva. Ujeti častniki sicer pripovedujejo, da bo trajala ta ofenziva več časa, kakor vse dosedanje bitke pri Soči in da boj ne bo prej prenehal, predno ne bodo vzeli Trsta, a italijanski vojaki se ne bahajo tako, kakor častniki in poročajo, da je disciplina v nekaterih četah zelo zrušena in da so italijanski vojaki nad angleškimi topničarji razljuteni.

Italijani niso pričakovali tako močne obrambe.

Curih, 24. avgusta. Vojaški kritik »Secola« izjavlja, da se bo morebiti radi ne pričakovane močne obrambe osrednjih velesil nasproti trem ofenzivam na zahodu vojaška odločba zopet odgodila in da bodo izpremenili važne sklepe posvetov sporazuma.

Nade Italijanov.

Curih, 24. avgusta. Italijanski krogi pričakujejo od sedanje ofenzive, da izpolni njih največje nade. Upajo, da se bo zdaj italijanski armadi z bogato podporo Angležev in Francije posrečilo, da dosežejo smoter, ki so si ga stavili. Položaj v Italiji so poizkušali pred novo bitko pri Soči izboljšati tako, da so širili vesti; z novimi boji se bo vojska odločila in preprečila nova vojska pozimi. Priznavajo, da morajo tudi armade z odločilno bitko okrepiti. Italijani pravijo, da se bije zdaj z Avstrijo odločilna bitka.

Italijanski zavezniki in bitke pri Soči.

Rotterdam, 24. avgusta. Angleški vladni krogi žive popolnoma pod vplivom italijanske ofenzive. Dostojanstveniki francoske vlade so izjavili, da morata Italija in Francija istočasno nastopiti in poizkusiti, da se rešijo plemenski brati. Angleško vodstvo je načrt zelo simpatično pozdravljalo. Podpiralo ga je in poslalo najtežje topove in drugo vojno blago Italijanom. Zaprli so za to francosko mejo; z ofenzivo so namestili tudi Kerenskega podpreti. Francozi pričakujejo velik strateški uspeh od ofenzive med Verdunom in Reimsom, od Italijanov pa, da se letos kot zmagovalci vkorakajo v Trst. Švicarski viri zopet napovedujejo več tednov trajajočo zaporo francoske meje.

Resen položaj v Piemontu.

Lugano, 23. avgusta. »Avanti« in »Stampa« poročata, da je položaj v Piemontu zelo resen, ker primanjkuje kruha. Kruza meke je dosegla v Turinu višek. — Vsak dan se demonstracije.

Italijanski socialisti na socialističnem posvetu v Londonu.

Lugano, 21. avgusta. »Corriere della sera« poroča: Vlada je sklenila, da izda popotne liste zastopnikom socialistične stranke na socialističen posvet v Londonu. Na londonski posvet odpotujejo trije zastopniki, ki vsi najodločnejše nasprotujejo vojski.

Napadi Rusov in Rumunov odbiti.

Sovražnik je včeraj napadel dvakrat brez uspeha višine severnovzhodno od Soveje in severno od Suzite. Sovražnik je od časa do časa močno obstreljeval s topovi naše postojanke med Prutom in Seretom.

Berlin, 24. avgusta. Wolff: Na vzhodnem pozorišču smo odbili več sunkov Rusov in Rumunov.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 23. avgusta. Uradno:

Vojna skupina maršala pl. Mackensena.

Nobenih posebnih dogodkov.

Bojna črta generalnega polkovnika nadvojvode Jožefa. Sovražnik je pri Soveji severno od Suzite zopet brez uspeha napadel.

V zadnjih bojih ob Suziti in pri Očni so si pridobili naši letalci pri voditeljih in pri četah z uspešnim delom proti po številu premočnemu sovražniku največje priznanje.

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Severno Dnjestra so poizvedovali Rusi z močnimi poizvedovalnimi oddelki. Sicer nič važnega.

Načelnik generalnega štaba.

AVSTRIJSKO VEČERNO POROČILO.

Dunaj, 24. avgusta zvečer. Uradno: Sovražnik je do opoldne malo napadal.

Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 23. avgusta. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Naše čete so na nekaterih točkah prišle do reke Aa.

Od časa do časa so se borili pri Drisvatskem jezeru, pri Brodeh, pri Seretu in ob Zbruču.

Vojna skupina generalnega polkov. nadvojvode Jožefa.

Sovražnik je zopet brez uspeha napadal naše postojanke pri Soveji in v dolini Suzite.

Bojna skupina maršala pl. Mackensena.

Zahodno od Corbula ob spodnjem Seretu smo z uspešnim sunkom ujeli sovražnike in zaplenili plen.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 23. avgusta. Veliki glavni stan: Bilo je trajno vroče, le na nekaterih točkah so streljali.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Rusko uradno poročilo.

21. avgusta. Zapadna fronta. V smeri Vilne živahno obojestransko streljanje. V okolici Drisvatskega jezera močnejša delavnost sovražne artiljerije. V smeri Vladimir-Volinsk severno Zaturca so poizkušali Nemci začeti z ofenzivo, a naš ogenj jih je zadržal.

Rumunski fronta. Ob Bistrici v ozemlju jugovzhodno od Kruče je zapolnil sovražnik več napadov, katere je naša pehota odbila. V smeri na Očno je izvedel sovražnik tekom 20. avgusta krepak napad južno od reke Slanic, kakor tudi vzdolž višinskega slemenja med rekama Slanic in Oitoz. Proti večeru se mu je posrečilo, da je nekoliko napredoval. Boji za žgalnico so trajali z menajočim se uspehom ves dan. Severnovzhodno Soveje je izvedel sovražnik ogorčene napade in proti večeru se mu je posrečilo polastiti se majhnega dela rumunskih jarkov. V smeri Focsanov so Rumuni zapadno železnice Focsani—Adjud odbili vse nemške napade. Vzhodno omenjene železnice so Rumuni z vrsto protinapadov prepoznili sovražnika iz jarkov, ki jih je bil prejšnji dan zasedel, in položaj zopet vzravnali. Na ostali fronti pehotni ogenj.

Rumunsko uradno poročilo.

21. avgusta. V dnjestrskem odseku in do Trotuške doline neznaten topovski ogenj. Med Trotuško in Doftansko dolino je sovražnik večkrat napadel. Rusi so ga s težkimi izgubami zanj odbili. Sovražnik je viharno ponovil svoje napade med Slanicom in Tergul-Ocno, pri Grpejstih in pri steklarni, osem kilometrov zapadno Monastericeje na Casinu. Bil je skoro povsodi odbit ter se je v neredu umaknil, o čemer je popustil ujetnike in vojno blago. V odseku južno Susitske doline je bilo artiljerijsko obstreljevanje na obeh straneh precej močno. V odseku severno Susitske doline pri Lusta-Marasita je sovražnik zjutraj liuto

artiljerijsko obstreljevanje ponovil in izvedel več napadov, ki so naše čete prisilili da so popustile nekoliko ozemlja. Popoldne so izvedle izvrstno vodjene rumunske čete, željne maščevanja, protinapad in vrgle sovražnika do Susitske doline in do Saturna jugozapadno Panciu ter ob tej priliki uplenile ujetnikov in strojnih pušk. Komaj jih je bilo mogoče ustaviti in odvrniti od nadaljnjega prodiranja. Doslej so dovedli nad 500 ujetnikov in 5 strojnih pušk. Na ostali fronti več ali manj močan artiljerijski ogenj.

Odbiti napadi pri Soveji in Suziti.

Dunaj, 24. avgusta. (Kor. ur.) Vojni tiskovni stan:

Na Kavkazu zopet vre. — Prehrana ruskih vojakov za polovico znižana. — Ustavodajna skupščina zopet odgodena. — Japonci v Sibiriji. — Rumunski parlament v Hersonu. — Izgredi v peti ruski armadi. — Vojaška zarota proti Kornilovu.

Iz Monakova: Na Kavkazu zopet vre. Vsak dan zahtevajo izgredi vladnih čet na stotine žrtev. Vladikavkaz oblegajo roparske tolpe. V guberniji Erivan ropajo Kurdi. — Iz Stockholma: General Kornilov je brzojavil ministru prehrane, naj preskrbi armadi živeža, ker se je dobava za polovico znižala. — Agentura: Vlada je odgodila prvotne volitve v konstituanto na 25. november, zasedanje ustavodajne dume pa na 11. december. — Iz Berna: V popolnem soglasju s petrograjsko vlado nadomestujejo v Sibiriji ruske posadke z japonskimi četami; ruske vojske pa pošiljajo na bojišče. Japonske čete pošiljajo najbrže tudi na rusko bojišče. — Progres de Lyon javlja iz Odesa: Došli so člani rumunskega parlamenta in zbornice. Sodijo, da bo zboroval rumunski parlament v okolici Hersona. — Iz Rotterdam: Resni izgredi so izbruhnili v neki ruski armadi. Umakniti so jo morali z bojišča. — Iz Stockholma: V Moskvi so odkrili zaroto med vojniki proti generalisimu Kornilovu. Več sto vojakov je sodilo vojno sodišče; 35 so jih obsodili na smrt.

Rumunska kraljeva družina ostane v Jašu.

Petrograd, 23. avgusta. (K. u.) Vest, da odpotuje rumunski kralj Ferdinand s svojo družino in rumunsko vlado v Rusijo, je prezgodnja. Preselitev se bo izvršila samo v slučaju resnične neposredne nevarnosti za sedanjo prestolnico.

Zakaj so izgnali carja.

Stockholm, 23. avgusta. O izgonu bivšega carja v Tobolsk se poroča: Začasna vlada se je pogodila z angleškim veleposlaništvom, naj bi prepeljali carja na Angleško. Delavskega in vojaškega sveta o tem niso obvestili, a neki železniški uradnik je svetu naznanil, da se pripravljajo na odhod. Carsko selo so na to takoj obklopili topničarji. Zapevedali so, naj bivšega carja takoj primejo, če bi prišel iz Carskega sela. Sklenili so na to, naj prepeljejo carja v Tobolsk, ker lahko pobegne od tam čez Ob na obal Ledenegega morja. Bali so se tudi, da bi prišel lahko car v nevarnost radi samolastne justice delavskega in vojaškega sveta, kakor tudi, če bi izbruhnili novi nemiri.

Ofenziva na Flanderskem in v Franciji ponehava.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 23. avgusta. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Ruperta Bavarskega.

Na Flanderskem je začasno sovražno topništvo v bojnem odseku med Langhemarckom in Hollebeke manj besno streljalo, a mestoma s s topovi zopet dosegli moč bobnečega ognja, ne da bi bili sledili večji napadi. Angleži so le pri Westhoecku izvajali delni sunek, ki pa ni uspel. Danes zgodaj zjutraj smo tam izrgali sovražniku južno od ceste Ypern-Menin uspeh, ki ga je bil tam priporil zadnje dni. Izgubljeni jarek smo zopet osvojili in držali.

Pri brezupešnih napadih 28. avgusta so izgubili Angleži 28 oklopnih avtomobilov, ki leže razstreljeni pred našo bojno črto. Del posadke, ki je ostala živa, smo ujeli.

Kanadske čete so iznova poizkušale, da bi udrle v Lens in v sosednje postojanke. V trdovratnih borbah moza z možem smo dosedanje črto popolnoma držali. Tudi ob železniški progi Arras-Doudi se je izjavil sovražni napad.

Bojna skupina nemškega cesarjeviča.

Na obeh straneh Moze se je zvišal nekaj ur podnevi topovski boj v gozdu Avocourt do znatne moči, na višini 304, pri Beaumontu in v gozdu Fosses. Višino 304, ki smo jo ponoči ob 21. na 22. avgusta načrtno izpraznili in pustili na njej le slabo posadko, so Francozi danes močno napadli.

Severno od Louvemonta pripravljene sovražne naskakovane črte v našem obrambnem ognju niso prišle iz svojih jarkov.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 24. avgusta zvečer: Veliki glavni stan:

Krajni boji pri St. Julien in južno od ceste Ypern so izpadli za nas ugodno. S težkimi izgubami za sovražnika smo odbili Francoze, ki so napadali zahodno od Moze čez višino 304.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Boji na Flanderskem in v Franciji.

Berlin, 24. avgusta. (K. u.) Wolff javlja: Generalna ofenziva sporazuma je 23. avgusta na flanderski, francoski in na rusko-rumunski bojni črti nekoliko ponehala. Krvavo se je zrušil v našem ognju sunek, s katerim so napredovali Angleži do severno od ceste Ypern-Menin. Naš zjutraj 24. avgusta izvedeni uspešni sunek južno od ceste Ypern-Menin je očistil angleško gnezdo pri gozdu Herenthage. Iz razstreljenih 21. oklopnih voz smo rešili žive 12 častnikov in 10 mož. Popolnoma brezobzirno so vrgli 23. avgusta zopet Kanadčane proti našim postojankam v Artois. Močni delni napadi Kanadčanov proti našim postojankam od severno Lensa do jugozahoda okoli mesta so izkrevneli v našem obrambnem ognju. Kmalu po 8. uri so napadli Kanadčani pri potoku Souchy zopet z močnimi silami. V ljuti borbi moza z možem za našo najsprednjo črto smo zopet krvavo vrgli sovražnika, ki se je boril z največjo hrabrostjo. Kanadčani so imeli zopet najtežje izgube.

Francoz dne 23. avgusta s svojimi streljenimi divizijami ni mogel besno napasti. Najbesnejši napad Francozov na odsek višine 304 se je zrušil v ognju naših topov in strojnih pušk s težkimi izgubami za Francoze. Na vzhodnem bregu Moze, kjer je sovražnik od opoldne vedno besnejše streljal, naš osredotočeni uničevalni ogenj ni dopustil, da bi se bili razvili napadi sovražnika.

Ameriška vojaška komisija o položaju nemške bojne črte.

Madrid, 23. avgusta. (K. u.) Posebni dopisnik lista A. B. C. poroča iz New Yorka: Občinstvo so zelo presenetile izjave, ki jih je podala severno ameriška vojaška komisija, katero so pod vodstvom generala Pershinga poslali 2. junija na evropsko bojišče, ko se je zdaj vrnila v New York. Komisija, tvorijo jo ugledni severoameriški častniki, se je nahajala en mesec med četami sporazuma. Izjavila je: Nemških postojank na zahodnem bojišču dejansko ni mogoče vzeti. Prebili bi jih le s titanskimi silami severne Amerike. Nemške vojske ljudi so dejansko neizčrppljive. Vsakoletni nemški kontingent čet se bo v bodočih 15 letih komaj znižal. V četrtem letu vojske je nemška armada močnejša, kakor je bila prej. Po treh letih vojske ni Nemčija niti uničena, niti razkosana; kakor je nameraval sporazum. Živila in surovine nabavijo osrednje velesile v obširnih osvojenih ozemljih. Z enakimi pogoji se bo lahko vojska še nadaljevala deset let, ne da bi bila kaka vojujoča se stranka uničena.

Žrtve v Dovru.

London, 23. avgusta. Uradno: Ob zračnem napadu na Dover včeraj je bilo ubitih 11, ranjenih pa 26 oseb.

Protiameriška demonstracija v Londonu.

Berlin, 24. avgusta. »Lokalanzeiger« poroča iz Haaga: Ko so korakale ameriške čete skozi Trafalgar Square, je proti Američanom demonstriralo 6000 oseb.

Caillaux došel v Lausanne.

Bern, 23. avgusta. (K. u.) Caillaux je prišel v Lausanne. (O Caillauxu je znano, da nastopa za mir. Op. ur.)

Proti francoski osvojevalni politiki.

Bern, 23. avgusta. (K. u.) »Petit Parisien«: Glavni svet departementa Haute Vienne se je izjavil proti predlogu, da bi Francozi zahtevali levi breg Rene. Izjavil je, da vsak načrt o priklopitvi nemškega ozemlja le odgodi uro miru.

Na jugu.

Italijansko uradno poročilo iz Albanije.

24. avgusta. Ponoči na 22. je uničila naša poizvedovalna četa v živahnem boju na desnem bregu srednje Vojuše sovražni oddelek. Nekaj mož, ki so ostali še živi, smo ujeli.

Obstreljevanje Bitolje.

Švicarski listi javljajo s Kifa, da so 20. t. m. štiri ure obstreljevali Bitolje. Na mesto je padlo 2000 krogel; več hiš je zgorelo.

Essad paša se zopet oglaš.

Bern, 23. avgusta. (K. u.) Listi poročajo: V Atene je prišel na dogovor z grško vlado Essad paša. Dogovor, pravijo, je bil važen. Zvečer 23. t. m. je Essad paša odpotoval v Švico.

Spominjajte se gorških beguncov!

Dnevne novice.

+ Za naše vojske. Slovenski odbor za vojske domače v Ljubljani bo pričel večjo akcijo, da naši vojski dobe boljše zveze z domovino. V ta namen bo te dni osebo posredoval pri centrali za vojske domače na Dunaju g. deželni odbornik monsignor dr. E. Lampe. Kjerkoli so slovenski vojski, povsod jim hoče slovenski odbor za vojske domače preskrbeti dobro zvezo z domovino. Čč. gg. vojni kurati naj bi blagohotno posredovali in podali odboru primerne nasvete. Odbor prosi čč. gg. vojne kurate in tudi druge Slovence vojske, naj mu poročajo, kako je preskrbljeno za slovenske vojske v vojaških domovih, kako ondi, kjer vojaških domov ni in naj izrazijo svoje želje. Vsi dopisi naj se pošiljajo na naslov: Slovenski odbor za vojske domače v Ljubljani.

— Železornarišnik Mihael Tavčar. Sredi grmenja kanonov, ki se čuje razločno celo daleč doli na Dolenjskem v Žužemberku, se je vršila tu v najlepšem miru na velike maše dan slovesnost železne maše. Redkega jubileja, ki ga slovenska zgodovina do sedaj, kolikor znano, ne poroča, so se vsepovsod, koder so vedeli zanj, zelo veselili. Veselila se ga je zlasti žužemberška dekanija, še posebno domača fara, veselil iz dna srca kakor nedolžen otrok častiti gospod železornarišnik sam, še posebno, ko je zvedel, da mu je podelil sv. oče za ta dan iz Rima potom svojega poslanika na Dunaju v težkih vojnih razmerah papežev blagoslov in pravico, da sme opraviti sede daritev sv. maše. Pred dobrim mesecem popreje bi ga bila kmalu prehitela smrt. A vendar mu je izprosila Marija, ki jo je vedno zvesto častil, da je še dočakal ta pomisljivi dan. Prišli so od vseh plat železornarišnikov svatje: presvetli gospod knezoškof ljubljanski, milostljivi opat stiški, upokojeni vojni superijor kanonik Jaklič, dekanijski duhovniki, bivši dekanovi kaplani, žužemberški rojaki-duhovniki, zastopniki frančiškanov in usmiljenih bratov, še drugi železornarišniki znanci in prijatelji, potem sorodniki, dalje domači župan in poslanec Ivan Vehovec, zastopniki uradov in učiteljstva in odlični tržani. Sredi teh so redni duhovniki železornarišnika, ki so mu radi starosti podelili nogi, v krasno ozaljšano farno cerkev, kjer je opravil presveto daritev. Navzoče ljudstvo je glasno ihtelo. Bil je ta dan kakor svetel solčni dan sredi grozne bojne vihr. Železornarišnik se počuti starosti primerno krepkega in zdravega. Bi ostal tak še do skrajnih mej človeškega življenja!

+ Iz deželnege odbora. Dr. Lampe se je v deželnih zadevah odpeljal na Dunaj in ga prihodnji teden namestuje dr. Vl. Pegan.

+ Odlikovanje. Ponovno Najvišje pohvalno priznanje z meči je dobil poročnik 2. gor. strel. p. Severin Cenek. — Najvišje pohvalno priznanje z meči so dobili: poročnik 26. strel. p. Ferdinand Lovrec in Kamilo Železnikar, poročnik 2. gor. strel. p. Maks Smerdu, pri neki visokogorski stotniji in san. poročnik 3. strel. p. Pavel Krajec, pri 26. strel. p. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: strelce 3. strel. p. Filipič Josip; narednik Bogovič Josip in strelce Čendak Ivan, oba pri 26. strel. p.

Družinska Pratika 1. 1918 izide tekom prihodnjega tedna. Cena je z ozirom na izredno podražanje papirja in drugih tiskarskih potrebščin določena za ta letnik na 40 vin. Razprodajalci dobe določen popust.

Draginjske vojne doklade za ljudsko-šolsko učiteljstvo se pripravljajo za izplačevanje, za kar pa mora vsak zase dokazati, da je opravičen do določenega doklade. Samcem je to lahko, a oženjenci z otroci naj izkažejo število otrok (nepreiskrbljenih), ki 1. julija še niso bili 20 let stari (drugi se ne štejejo). Če je kdo teh vojak ali kje drugje zaposlen, naj se to pripomni, ravno tako tudi, če je žena učiteljica. Vpišejo naj se vse posebnosti. — Malenkostne pomanjkljivosti bi utegnile ovirati in muditi nakazilo za ves okraj, zato pozor, da ne bo nihče škodoval drugim tovarišem in tovarišicam, ki tako nujno potrebujejo denar. Upoštevajo se le temeljne plače in starostne doklade. — Kateri okraj prej naredi, dobi hitreje doklado, torej!

Odlikovan je bil kadetni aspirant, sedaj bivajoč v Judenburgu, g. Joško Vider, učitelj v Tržiču, z železnim križcem s krono. Iskreno častitamol!

— Nova založba v Ljubljani. Današnja »Laibacher Zeitung« prinaša registracijo nove tiskovne zadruge pod imenom »Nova založba v Ljubljani, registrovana zadruga z omejeno zavezo«. Predlagatelj so sledeči gospodje: Bogumil Remec, c. kr. profesor v Ljubljani; dr. Janez Ev. Krek, državni in deželni poslanec v Ljubljani; Anton Kralj, tajnink »Zadrugne zveze« v Ljubljani; dr. Vinko Šarabon, c. kr. profesor v Ljubljani; Ignacij Zaplotnik, mestni katehet v Ljubljani; dr. Josip Jerič, odvet. kand. v Ljubljani; F. S. Finžgar, župnik v Sorji; dr. France Jež, odvetniški kandidat

v Ljubljani; Janko Barle, mestni župnik v Ljubljani.

Nemško-nacionalna pravičnost. Graški listi pišejo, da je najboljši dokaz za to, kako prikrasjeni so Nemci na Kranjskem, dejstvo, da imajo kranjski Nemci samo eno nemško realko. Torej 27.915 kranjskih Nemcev ima eno realko, 490.978 kranjskih Slovencev — pa nima nobene! Dalje imajo Nemci na Kranjskem dve čisto nemški gimnaziji, Slovenci nobene slovenske državne gimnazije, marveč le nemško-slovenske. To je krivica za — Nemce!

— Odlikovanje. Stotnik v generalnem štabu g. Anton Lokar je dobil vdrugeč Najvišje pohvalno priznanje. To je njegovo deseto odlikovanje.

† Župnik Anton Bukovšek. Pri Sv. Florjanu ob Boču je dne 20. avgusta umrl č. g. župnik Anton Bukovšek. Rajni je bil rojen dne 17. januarja 1884 v Ločah, v mašnika je bil posvečen kot III-letnik dne 25. julija 1906. Kaplanoval je v Kozjem in na Prihovi. Dne 1. novembra 1915 je postal provizor pri Sv. Florjanu, dne 1. februarja 1916 pa župnik istotam. Č. g. Bukovšek je bil vzgleden in med ljudstvom priljubljen duhovnik ter vrl organizator.

Smrtina kosa. Na Glinčah štev. 31. je umrla Franja Šetina r. Kremžar. Pokojnica je bila sestra marljive pesnice uršulinke M. Elizabete Kremžar. R. I. P. — Umrl je na rani, dobljeni v deseti soški bitki, 19-letni dobri mladenič Matevž Krek iz Bačne nad Škofjo Loko. — Umrl je g. Karel Stelzer, posestnik v Strahovcu pri St. Ilju v Slov. goricah. — Z Jarehincem poročajo, da je umrl posestnik Jakob Kostanjevec z Gačnika. — V graški bolnišnici je umrl posestnik Anton Rakun z Rečice, star 54 let.

— Naši ujetniki v Konstantinovi. Sestra Ana Rothe je potovala k našim ujetnikom v Rusijo, da prouči njih razmere. Zadržila je naznanila po časopisih, da je pripravljena dati pojasnjenja o svojih poizvedbah. Učitelj Albin Stritar je vprašal po svojem prijatelju Jož. Bitezniku, juristu iz Solkana ter je prejel sledeči odgovor, ki bo gotovo zanimal znanke in svojece onih, ki so ujeti v Konstantinovi: »— Odgovarjam na Vaše vprašanje in sporočim, da žalibog nimam s seboj imenika ujetnikov iz steklarne v Konstantinovi. Govorila sem takrat nekako s 15 možmi, ki so bili zelo zadovoljni. Nimajo nikakega težkega dela. Stanovanje je zadovoljivo, pred vsem pa prehrana dobra in izdatna v lastni oskrbi. Podnebje je zdravo, zaslužek zadostuje.« — Naj bo na tem mestu izrečena zahvala sestri Ani Rothe za njeno sporočilo.

— O učiteljih v Črnigori piše goriški učitelj Fran Merljak, sedaj c. kr. okrožni nadzornik v Peči (Ipek): Domače učiteljstvo ni strokovno tako temeljito izobraženo kakor naše; posebno v vzgojeslovju so zaostali. Vendar so jako dovtetni in se zanimajo za vsako moderno pedagoško vprašanje. Iz Avstro-Ogrske imamo sedaj tu več učiteljev. Plačo dobivajo, kakor so jo imeli doma z vsemi dokladi, poleg tega pa dobivajo še po 5 K doklade na dan in 600 K stanarine na leto. Za stanovanje in hrano plačujejo naši učitelji iz monarhije po 5 K na dan; hrano dobivajo iz oficirske kuhinje. Učitelji godbeniki, ki bi bil sposoben, da vodi v Peči mestno godbo na godala, bi živeli tu bogovskito; tudi bi imel lepo življenje dober učitelj, ki bi bil izprašan iz kmetijstva, ali učitelj, ki bi bil osposobljen za pouk v deških ročnih delih. Sploh pogrešamo tu učiteljev, ki bi bili izprašani iz posameznih strok — učiteljev specialstov.

Dalmacija in Istra — »italijanski«. V prepripi s Srbi radi avstrijskih jugoslovanskih pokrajin tudi »Secolo«, da sta Dalmacija in Istra čisto italijansko ozemlje. Ob ljudskem štetju l. 1910. so pa našli v Dalmaciji med 645.666 prebivalci 18.028 Italijanov (2,8%), v Istri pa med 403.566 prebivalci 147.417 Italijanov (43,1%).

Razpuščen občinski zastop. C. kr. namestništvo je radi nesklepčnosti razpustilo občinski zastop občine Loka (v mariborskem sodnem okraju) ter sporazumno z deželnim odborom poverilo oskrbovanje občinskih poslov doseadanemu občinskemu predstojniku Jožefu Koren v Kopivniku (občina Loka).

— Častni znak Rdečega križa 2. razreda sta dobila nadporočnik Marijan Jazbec in nadučitelj Ivan Žunkovič.

— Pravna pomoč za vojnopoškodovane iz Hrvaške-Slavonskega. Glasom obvestila c. in kr. vojaškega poveljstva v Gradcu z dne 13. avgusta t. l. M. A. štev. 145.534 J. R. H., dobivajo vojni poškodovanci iz Hrvaškega in Slavonskega, ki potrebujejo pravno pripomoč, vsa potrebna pravna pojasnila brezplačno od deželne komisije za skrb za vojne invalide v Zagrebu.

— Denarne pošiljke na vojne ujetnike. 1. Vplačevanje po strankah. Občinstvu je dana možnost, vplačevanje za naše vojne ujetnike v sovražnem inozemstvu izvršiti na Dunaju, I., Graben 17, od 9. do pol 12. ure dopoldne. V nedeljah in praznikih je blagajna zaprta. Obene mse opozarja, da ni potrebno, da si občinstvo preskrbi tuji denar, ker se vplačevanje

vrši v kronah, izplačevanje v sovražnem inozemstvu pa seveda v veljavi dotične dežele. 2. Denarno vplačevanje na Dunaj, I., Graben 17, po pošti. Nujno se opozarja, da naj se nakaznice kar natančneje izpolnijo, in sicer se mora a) vpisati celo rojstno ime (ne samo začetnih črk) in priimek ujetnika; dalje se mora natančno navesti šaržo in oddelek krdele, pri katerem je ujetnik služil v c. in kr. armadi; končno se mora napisati natančen sedanj naslov ujetnika (tabor, kraj, pošta, gubernija); b) vsaka druga opazka ali poročilo na nakaznici je nedovoljeno; c) v slučaju, da domači ne znajo dobro čitati naslova, katerega jim je iz ujetništva poslal njihov sorodnik (sin, brat itd.), naj napišejo na nakaznico le njegovo ime, šaržo in krdele c. in kr. armade, zraven naj pa priklopijo ujetnikovo karto, na kateri se nahaja zadnji njegov naslov v ujetništvu; d) na nakaznici se mora vpisati natančno tisti znesek, ki se v resnici pošlje. Kdor želi, da bi ujetnik poslan denar tudi res sprejel in to brez zamude, naj se strogo drži tu navedenih določil.

— Ponesrečena črnovojnika. O priliki eksplozije smodnišnice »Kernwerk« v Preningu pri Gradcu dne 18. t. m., ko se je iz neznanega vzroka užgalo 250 do 300 kg smodnika, se je smrtno poškodoval tudi črnovojnik Primož Pakič iz Sodražice, ki je bil v smodnišnici zaposlen, in črnovojnik Vincenc Dukič iz Kastva.

Plemeniti mož. Dne 1. avgusta t. l. je umrl v Karlovih varih Karel Jeřábek, javni družabnik znane veletrgovine s suhim mesom Jožef Jeřábek. Rajni je volil: Šolski matiči 20.000 K, svojemu rojstnemu kraju Češkemu Brodu 10.000 K, za vdove in sirote v vojski padlih mojstrov in mersarskih delavcev 10.000 K, Sokolu v Prazi 5000 K (telovadnemu oddelku), Sokolu v Prazi 2000 K (jahalnemu oddelku), Deylovemu zavodu za slepce 5000 K; za revne dijake na višji realki v Prazi 5000 K, za Jedličkov zavod na Višegradu 5000 K, za vsakoletno božičnico revnim otrokom pri Sv. Klementu v Prazi 5000 K, evangelijski cerkvi za ustanovo revnim otrokom 2000 kron; za reveže v Češkem Brodu 500 K itd. itd. — S tem volili si je postavil rajni češki rodoljub najlepši spomenik v srcu hvaležnega češkega naroda!

Ljubljanske novice.

Ij G. polkovnik vitez Pogačnik je dobil daljši dopust. Kot podpredsednik drž. zbora odide za daljši čas na Dunaj. Poveljstvo strelcev je prevzel polkovnik Evgen Markovič, ki se je s svojimi junaki Hrvati posebno odlikoval v bojih na Črnem vrhu v Srbiji.

Ij Odlikovan je bil z vitežkim križcem Franc Josipovega reda z vojno dekoracijo stotnik-avditor dr. Stefan Vosska, vodja tukajšnje zajcarne pod Rožnikom.

Ij Odlikovan je z Najvišjim pohvalnim priznanjem z meči g. dr. Branišlav Fišer, tajnik pri kranjskem deželnem odboru, sedaj nadporočnik na fronti.

Ij Kje se dobe in oddajo hišne pole. Tiskovine za hišne pole se dobijo pri vseh krušnih komisijah v ponedeljek dne 27. t. m. od 8—1 ure popoldne. Izroče se hišnemu posestniku ali njegovemu namestniku le proti predložitvi davčne pole ali kake druge javne listine. Od hišnega gospodarja predpisano hišno polo je treba oddati v mestni posvetovalnici takoj po izvršenih vpisih, najkasneje pa do 31. avgusta 1917.

Ij Mestna aprovizacija bo prodajala ves prihodnji teden sadje po stojnicah na Pogačarjevem trgu. Sadje je prvovrstno in kupljeno iz prve roke. Zelo je porabno za vkuhanje.

Ij Kumare na rumene C in D karte. Mestna aprovizacija razdeli v ponedeljek dne 27. avgusta popoldne kumare med tiste stranke, ki imajo rumene izkaznice, označene s črkama C in D. Določen je tale red: od pol 2. do pol 3. ure pridejo na vrsto stranke z rumenimi izkaznicami C, št. 1 do 400, od pol 3. do pol 4. ure št. 401—800, od pol 4. do pol 5. ure št. 801—1200, od pol 5. do pol 6. ure št. 1201—1600, od pol 6. do pol 7. ure št. 1601—2000, od pol 7. do 8. ure št. 2001 do konca. Stranke z rumenimi izkaznicami D prejmejo kumare od 7. do 8. ure. Vsaka oseba dobi 1 kumaro za 10 vinarjev.

Ij Umrli so v Ljubljani Josip Mužnik, užitkar, begunec, star 78 let.

Ij Umrli so v Ljubljani: Karel Škoda, sin služkinje, 3 mesece. — Marija Kolenc, žena zasebnega uradnika, 54 let. — Anton Bonetta, fotografski pomočnik, 18 let. — Ivan Zajec, bivši premogar, 42 let. — Fr. Poljanec, tovarniški delavec, 60 let. — Josipina Medja, škarjarjeva vdova, 55 let. — Marija Gorkič, begunka, 80 let. — Stefan Babicz, črnovojniški pešec. — Kolman Fakacs, pešec. — Ana Mohar, hči tovarniškega delavca, 3 dni. — Josip Mužnik, užitkar, begunec, 78 let. — Matija Hutter, hirelec, 81 let. — Marija Šavnik, delavčeva žena, 50 let. — Marija Kruppan, hči elektromonterja, 2 meseca. — Erih Ilzakar, rejenc, 6 let.

Ij Darovi za ubogo rodbino Hajdinjak. Prejeli smo nadalje: Neimenovana 40 K; neimenovana katehet 10 K, neimenovana 10 K, neimenovana 2 K. Bog plačaj stoterol!

Ij Najdena je v veži Zabajak št. 4 damska ročna torbica z nekaj denarja. Kdor jo je pozabil, naj se zgasi v isti hiši pritličje.

Ij Dotična oseba, ki je pobrala danes zjutraj v pekariji Zalaznik na Starem trgu denarnico, je naprošena, naj jo takoj odda istotam, da se izogne sitnostim, ker je znana.

Opozorilo. C. kr. okrajno glavarstvo razglašuje: Kakor se je poizvedelo, imajo sadni trgovci navado, da čakajo pozno zvečer oziroma zgodaj zjutraj na cestah, katere peljejo v Ljubljano, na posestnike odnosno sadne trgovce in jim odkupujejo sadje, katero nameravajo potem razprodati na trgu v Ljubljani. Z ozirom na § 10. ukaza z dne 24. marca 1917, drž. zak. št. 131 in na § 2. ukaza z dne 31. maja 1917, drž. zak. št. 246, je vsako trgovanje s sadjem brez posebnega dovoljenja politične oblasti I. instance splošno prepovedano. Kdor bo izvrševal navedeno trgovino in se ne bo izkazal z gori navedenim posebnim dovoljenjem, bo t. u. strogo kaznovan.

Primorske novice.

Izjava slovenske duhovščine Trsta in okolice. Ker je v »Edinosti« iz nedelje, dne 19. t. m., nek tržaški duhovnik objavil daljši članek o katoliški morali in narodnem vprašanju ter na koncu imenoval »Edinost« v tem pogledu najtanjše vseh slovenskih bivših in še izhajajočih dnevnikov, se je slovenska duhovščina Trsta in okolice, zbrana dne 23. t. m. na sestanku Sodalitatis, čutila primorano izjaviti, da ni svojega doseadanega stališča napram »Edinosti« prav nič izpremenila ter da hoče tudi v bodoče podpirati izključno le katoliško časopisje, kamor pa »Edinost« ni spadala in ne spada.

Ij Umrli so v Bracku ob Litvi gospa Jožefa Godnič, mati tajnika ondotnega begunskega taborišča g. Jožefa Godniča, Naše iskreno sožalje!

Nerednosti v piranski aprovizacijski komisiji. Nedavno je neki občan v Piranu tamošnjo aprovizacijsko komisijo javno obtožil nerednosti v poslovanju. Stvar se je začela razvijati in kmalu je prišlo na dan toliko obtežilnega, da je več neprizadekih članov komisije podalo ostavko, češ da ne morejo sodelovati s krivici. Občinski gerent je nato celo komisijo razpustil.

Osebnosti. Voditelj pravosodnega ministrstva je prestavil notarija dr. Jakoba Biscontinija iz Motovuna v Koper, notarija Ivana Ivancicha iz Cresa v Piran.

Umrli so 22. avgusta v ljubljanski bolnišnici 81 let stara begunka Marija Gorkič, posestnica v Dolenji Vrtojbi št. 115.

V ujetništvo je prišel dne 9. t. m. na vzhodnem bojišču g. Rajko Peric, c. kr. praporščak, sin g. Andreja Perica.

Oglasila naj se in pošljeta podpisane mu županstvu svoj naslov Peter Mugerli iz Ravnic pri Kanalu št. 75 in Peter Kodelja iz Kanala št. 114, da se jima dostavi vojaško doslužnico. — Županstvo Kanal, Ljubljana, Dolenjska cesta 68.

Gospodarske beležke.

Točnost pri oddaji živine. Ker so se ljudje pritoževali, da so morali tuintam predolgo čakati pri oddaji živine za vojaštvo in civilni konzum, je odredilo »Kranjsko deželno mesto za vnovčevanje živine v Ljubljani« sporazumno z vojaštvom, da se vrše prevzemanja živine točno ob določenih urah. Sedaj pa se dogaja kljub razglasom in opominom, da ljudje prepozno prižene za dobave določeno živino. Opozarjamo, da naj bo vsak zaupnik točno ob določenih urah s svojo živino na kraju oddaje, ker se pozneje prignane živine nikakor ne more prevzeti. Vlaki, s katerimi se prevaja živina, morajo ob določenih urah odpeljati ter se ne da v tem oziru ničesar izpremeniti. Enkrat za vselej opozarjamo, da se prepozno prignana živina ne more prevzeti, ne le vsled vlakov, nego tudi radi drugih okoliščin. Prosimo torej, da se prižene živina točno ob določenih urah. Kdor je ne bo prignal, jo bo moral gati nazaj. — Kranj, dež. mesto za vnovč. živ. v Lj.

Nemški ognjegasci in češki krompir na Dunaju. »Lidove Noviny« pišejo: V vseh dunajskih listih je objavila dunajska občina razglas, v katerem naznanja, da gasilno društvo sprejema mlade, močne moške nemške narodnosti. — Dunajski gasilski zbor trpi vsled nedostatka sil, kar je vidna posledica triletnetne vojske, ali ognja gasiti na Dunaju ne smejo po mnenju magistrata ne Čehi, ne Poljaki. — »Zeit« javlja, da je vojništvo urad že prijavil pošiljatelj z godnjega krompirja iz severa in severovzhoda, to je — s Češke in Morave. Češki krompir torej sme na Dunaj. V Brnu in drugje na Moravi ni mogoče kupiti krompirja, a na Dunaj ga vozijo celi vlaki.

po debelih hrastovih deskah, je bilo zelo živahno. Blaga veliko premalo.

Bogato letino malin imajo letos na Kočevskem, kakor poroča »Gottscheer Bote«. Vsak dan dojde na železniško postajo do 2000 kg malin, v 60 dneh — tako dolgo traja nabiranje — torej približno 120.000 kg. Ker se plačujejo letos maline po 1 K 50 v. kg, bo znašal skupni dohodek 180.000 K. Pridna nabiralka nabere na dan po 10 do 20 kg in zasluži torej po 15 do 30 kron.

Otežkočena izmenjava invalidov vsled pomanjkanja premoaga. Vodstvo švedskega »Rdečega križa« naznanja, kakor poroča »Temps«, da se vrše med Rusijo in Avstrijo pogajanja z ozirom na novo izmenjavo invalidov. Gre za 300 invalidnih častnikov, ki naj bi se vrnili v domovino. Švedska vlada izjavlja, da ne more prepeljati tega transporta po železnici vsled pomanjkanja premoaga. Ujetnike bodo zato prepeljali po morskem poti z nekega še sedaj nedoločene kraja ob Botniškem zalivu v Sasinco.

Pomanjkanje čevljev v Nemčiji. Iz Berlina poročajo: Vsled pomanjkanja čevljev in da prištedijo pri razsvetljavi in kurjavi, so sklenili berlinski prodajalci čevljev, da smejo biti odprte trgovine pozimi začeti s 1. septembrom od 10. ure dop. pa do 5. ure popoldne vsak dan. V sobotah pa bodo odprte trgovine od 10. ure dopoldne pa do 7. ure zvečer. Pri nas pa so vsled pomanjkanja blaga zaprli že celo vrsto prodajalnih s čevlji.

Krompir na Pruskem in Češkem. »Ostravsky Dennik« z dne 16. avgusta je ponatisnil naslednji karakteristični dopis, natisnjen v »Frankfurter Ztg.«: »Slavno uredništvo! Pripeljali so sem v Laasphe (na Prusko) v zadnjih dneh 400—500 stotnov novega krompirja dobre kakovosti in se prodaja funt po 15 fiekov. Jako dosti ga je še v zalogi in mestna uprava ga težko, jako težko prodaja, dasi ga slehernemu ponuja. Tu sadi 95 odstotkov družin krompir, ki se je letos prav dobro obnesel. Zgodnji krompir je velik in okusen.«

Rekvizicijo prečiščev pripravljajo oblasti na Češkem, kakor je zvedel »Večer«. Najprej nameravajo pobrati prečišče rejcem, ki nimajo lastne zemlje ter torej tudi ne krme.

Čakanje pred trgovinami nevarno javnemu miru. Grof Hadik novi načelnik ogrskega urada za prehrano, je rekel te dni: Ljudski shodi z najrazdražljivejšimi dnevnimi redi ne morejo biti hujši nego zbiranja, ki jih vsak dan doživljamo pred trgovinami z živili, kjer prihaja do izraza opravičeno ogorčenje ubogega, do smrti trpinčnega ljudstva.

Letošnji letoviščarji. »Bund der Deutschen in Böhmen« poroča, da je v raznih avstrijskih toplicah letos skoraj 150.000 letoviščarjev, namreč v Gasteinu, Karlovih varih, Marijskih in Francavih toplicah. Med njimi je mnogo bogatih »beguncev« iz Galicije. Chomutovski »Deutsches Volksblatt« je pripomnil k temu: Kdor jemlje od naših ubogih, izmučenih vojakov 40 vinarjev za skledico vode in kdor dela podobne »kšefte«, gre pač lahko v Karlove vane.

Cene zelenjavi v Reki so naslednje: Paradižniki 1 K 40 v. kg, turšični storž 20 vin., zelje 1 K 40 v. kg.

Cene kumaram se ne znižajo. Z ozirom na veliko suho in slabo letino kumar je urad za prehrano na Dunaju razveljavil že določeno znižanje cen za to zelenjavo.

Sv. oče in mir.

Bolgari in nota sv. očeta.

Solija, 23. avgusta. Kralju je bila večeraj mirovna nota sv. očeta izročena.

Ruski socialisti ljubosumni na sv. očeta.

Stockholm. Rusko socialistično časopisje polemizira proti mirovni noti sv. očeta, češ da hoče strgati sv. stolica mirovno delo socialismom iz rok. Pozivljajo socialiste vseh dežel k solidarnosti, da se name-re tajne diplomacije preprečijo.

Sv. oče in italijanski katoliki.

Lugano, 23. avgusta. Papež je sprejel v avdienci predsednika italijanske katoliške ljudske stranke. Avdienca je radi mirovne note velike važnosti.

Mirovno noto sestavi sv. oče sam.

Haag, 24. avg. Na podlagi poročil iz dobro poučenih krogov, je sestavil mirovno noto v italijanskem jeziku sv. oče sam. Bivši dunajski nuncij Scapinelli je dal splošno smer.

Anglija.

Lugano, 24. avg. Kakor poroča »Osservatore Romano«, je sporočila angleška vlada, da bo proti sprejemu note sveti stolici, da bo angleška vlada predložila za največjo in najresnejšo pozornostjo preučila.

Razna poročila.

Parlament se sestane šele koncem septembra.

V parlamentarnih krogih kroži vest, da bo sklican parlament šele koncem septembra.

Nov kabinet na Ogrskem.

Budimpešta, 23. avg. (K. u.) Nov kabinet je sledeče sestavljen: Grof Aladar Zichy minister a latere, dr. Gabriyel Ugron notranji minister, dr. Gust. Gratz finančni minister, grof Bela Serenyi trgovski minister, Bela Meröcsey minister za poljedelstvo, grof Albert Apponyi minister za uk in bogočastje, Karel Greczak pravosodje, general pehote Aleksander Szurmay honvedni minister, dr. Karel Unkelhäuser minister za Hrvaško, grof Teodor Bathany, dr. Vaszonyi in dr. Bela Földes ministri brez portfelja. Grof Iv. Hadik, minister za prehrano.

Glavni odsek nemške zbornice.

Berlin, 24. avg. (K. u.) Glavni odsek zbornice je vsled nezmožnosti državnega kanclerja, ki je odpotoval v glavni stan, prekinil politično debato in je prišel razpravljati o preskrbi s premoagom.

Kanclerjeva izjava in sporazum.

Ženeva, 24. avg. Na podlagi pariških poročil so vzbudile izjave državnega kanclerja Michaelisa o mirovnem posredovanju sv. očeta pri vladah sporazuma popolno razočaranje.

Listnica uredništva.

Št. Vid pri Vipavi. Dopisnico, oddano 17. t. m. z naznanilom o sedmini po umrlem g. župniku Severju, ki se je vršila v četrtek, smo dobili včeraj.

Pri zastrupljenih s svincem, preobili tvoritvi kisline v mehuru in sladkorni bolezni, pri bolečinah v želodcu in črevih ima naravna »Franz-Josef« grečica to dragoceno lastnost, da v najkrajšem času zanesljivo olajša tudi največje odvajalne težkoče.

Pozor na drevesno listje! Vojna nas je odrezala od prekomorskega prometa in pri prehrani se moramo zadovoljiti z domačimi pridelki. Med mnoge inozemske pridelke, na katere smo se navadili, spada tudi takozvani ruski čaj. Tudi temu se moramo odreči za nekaj časa. Domača narava nam nudi dovolj nadomestila za ta čaj. Če opustimo predsodek in navado, bomo jeli spoznavati zvestobo do domovine iz cvetk, listov in zelišč. Takozvani ruski čaj ni nič drugega kot listje kitajskega, indijskega cejlonskega ali javskega čajnega grma, katero trgajo v imenovanih deželah, pripravijo za konzum ter razpošljejo na vse strani. Kakor pa vsakoletno trganje listja prav nič ne škodi čajnemu grmu, ravnotako ne škodi našim drevesom, če z njimi enako postopamo. Samoobsebi umevno bi ne bilo modro, če bi se potrgalo listje in vršički pri črešnjah, višnjah, malinavih, grozdijcih ali drugih grmičih, predno na istih dozori sad. Poznejše trganje listja pa drevesom nikakor ne škoduje; ta prejemajo hrano iz zemlje in ne izgube ničesar na rasti in rodovitnosti, četudi se jim poreže večji ali manjši del vej. To vidimo pri kostanjih, akacijah in vinskih trti; murvino drevo docela oskubi za hrano sviloprejk. List je pri drevesu enako kakor sad neke vrste izmeček, ki ga samo odstrani, če le predolgo visi na njem. Praktični gospodarji bodo torej vedeli ceniti listje svojih črešnjah, višnjah in drugih dreves in je pravčasno porabili v svojo in splošno korist.

Bratje Kunz.

IVAN GRŽINCIC, trgovec in posesinik ROC, Istra

priporoča svojo veliko zalogo

brinja in mošla po primernih cenah.

Suhe gobe (lurčke)

lepo sušene kakor tudi prazne vreče, brinjevo olje, lesnike in orehe

kupuje po najvišjih dnevnih cenah

M. Rant, Kranj

prva eksportna tvrdka deželnih in gozdnih pridelkov.

Gozd na prodaj

Prodaja gozd, zaraščen z bukovim in hrastovim drevjem. Gozd meri čez 9 oravov in je oddaljen 1 uro in pol pešhoje od železniške postaje Laze, okraj Litija. Kdor si hoče ogledati gozd, naj pride v nedeljo dne 26. avg. v Laze z vlakom, ki gre ob 2 uri 25 minut iz Ljubljane. Več se pozve pri g. Jožetu Vrhovcu v Ljubljani, Poljanska cesta št. 46.

Resna ženitna ponudba.

Mesar, star 25 let, solid, prijazne zunajnosti s premoženjem v gotovini, želi znanja svrhi ženitbe z gospodino ne čez 24 let staro s premoženjem. Le resne poudbe s stiko, za katero se strogo janiči, naj se pošljejo na naslov »Z. M. 2100« na uravništvu lista.

Naša ljuba mama, gospa

Jožefa Godnič

je dne 23. avgusta t. l. po dolgotrajnem trpljenju izdihnila svojo, nam nepozabno dušo v roke Vsemogočnega.

Njeno truplo leži pokopano na tujih tleh med svojimi rojaki.

V Bruku o/L, begunski tabor, dne 23. avgusta 1917.

Josip Godnič

sin.

Ivan Godnič

soprog.

Jožefa, Marija Godnič

sestri.

! Zopet v zalogi!

5000 kom. cocus

KONJSKIH OGLAVIJ

pletenih z železno rinko (Pferdehalftern geflocht.) á K 28-80 per tuc. Manj kot tucat se po pošti ne pošilja.

IVAN ADAMIČ vrvarna, Ljubljana.

Prodaja se

osel

temne barve. Več se pozve Podkorenem št. 34

Jšče se

poštena dekla

ki ima veselje do nekaj živine in do poljskega dela in se na to razume, za

župnišče v Hrušici p. Podgrad, Istra.

Kmečko posestvo

srednje veliko, se kupi v bližini železniške postaje na Kranjskem. Ponudbe pod »kmetija« sprejema upravništvo »Slovenca«.

Čunje-kosti

kupuje za c. in kr. vojaško oblast edino pooblaščenca tvrdka:

Viktorija Panholcer

Ljubljana, Pražakova ulica 4.

katera na željo tudi preskrbi za pošiljatev potrebno dovoljenje.

2113

Čevljarskega vajenca

pod ugodnimi pogoji sprejme čevljarski mojster F. SAJOVIČ, hotel pri Malcu, Ljubljana.

2116

U 121/17 20

V imenu Kijagovega Vel'čanstva cesarja!

C. kr. okrajna sodnija v Litiji je o obtožbi opravitelja državnega pravdnštva in Antona Mencingerja kakor zasebnega obtožitelja zoper Janeza Verbelja roj. v Hosti, 73 let starega, užitarja v Hosti št. 39, prist. na Vače, nek. zavoljo prest. draženja in zoper varnost časti v navzočnosti opravitelja državnega pravdnštva Petra Jereba in Antona Mencingerja kakor zasebnega obtožitelja, prostega obtoženca Janeza Verbelja, zagovornika dr. Andreja Kuharja po danes dognani glavni razpravi po predlogu obtožitelja, naj se obdolženi zakonito kaznuje in ko je zas. obtožitelj odstopil od tožbe, razsodila tako: Obdolženi Janez Verbelj je kriv prest. draženja po § 181 ces. naredbe z dne 21. 8. 1916 št. 261 d. z. storjenega s tem, da je dne 27. 2. 1917 doma v Hosti izrabljajoč izredne razmere povzročene po vojnem stanju prodal 1 par mršavih volov težkih 1152 kg. za 3420 K in s tem zahteval za neobhodno potrebno stvar očitno čezmerno ceno, in se obsodi po § 181 nav. nar. z uporabo § 260 b k. z. v 4 dni zapora poostre-nega z 1 trdim ležiščem, dalje v 100 K denarne globe, za slučaj neizterljivosti nadaljnih 10 dni zapora in po § 389 k. p. r. v povračilo kaz. stroškov.

Ta razsodba se bo po pravomočnosti na stroške obdolženca enkrat objavila v Slovenscu.

Litija, dne 28. julija 1917.

Nabirajte zelišča!

Dobava v avgustu.

Bratje Kunz

Dunaj XIX. Polbornyngasse 7

plačajo za dobro posušene

jagodove liste	K 4-—
robidove	K 2-—
malinove	K 2-—
češnjeve	K 1-20
višnjeve	K 1-20
grozdijčeve liste	K 2-—
gresove	K 2-—
tresilčne	K 4-—
trpotčeve	K 1-50
dresnjeve	K 1-50
lipove	K 1-20
deteljne (medene) liste	K 1-50
poprove mete	K 1-20
matere dušice	K 3-—

za kilogram žetve 1917

Pr pomozite

k potrebnim domovine!

Naprodaj:

švicarska koza (mlekarica), dalje Singerjev šivalni stroj, omara s 4 predali za obleko, 2 posteljnjaka, štedilnik, 22 m bele kon-tentine, blago za sprace, bar-hent za obleke. Proda se radi selitve iz Št. Vida. Naslov:

Pertot, Št. Vid n. Ljubljano št. 49.

Zahvala in priporočilo.

Podpisana vljudno sporočam, da sem prodala svoje posestvo in gostilno

Vdano podpisana naznanjam, da sem kupnim potom pridobila starodavno gostilno z vrtom, salo-nom ter velikim hlevom za izprego konj voznikov

„PRI LOZARJU“

v Rožni ulici št. 15 v Ljubljani (Sv. Jakoba trg)

gospoj Justini Poženel iz Ljubljane.

Ob tej priliki, ko se poslav-ljam od gostilniške obrti, katero sem izvrševala skozi dolgo vrsto let, se zahvaljujem svojim cenjenim gostom za izkazano naklonjenost ter najtopleje priporočam svojo naslednico.

S spoštovanjem

Helena Tomc.

Z odličnim spoštovanjem

Justina Poženel,
gostilničarka.

Mirovno vprašanje.

Noben problem ni danes bolj zamo-
tan in nobeno vprašanje bolj pereče in mo-
reče kakor mirovno. Kolikor hujske vihra
in divja silna moč bojne orkana preko
prostranih podolskih planjav in krških
kraških pečin, kolikor gostejša granatna
toča se vsipava na nekdanjo rodovitna, a danes
shojena in steptana francoska polja,
kolikor hujske rušila dinamit in menilit cve-
toča belgijska mesta, toliko topleje kipi iz
trpečih človeških src neutehljiva želja po
miru, po skorajšnjem miru in po trajnem
miru, ki naj da od vojnih žrtev izsesanemu
in izsoplemu človeštvu poroštvo, da nikdar
ne bo več treba nobenemu rodu biti takih
bojev in prelivati toliko krvi kakor jo
danes. Skorajšen mir in trajen mir, to je
danes vsečloveški problem. Kakor je soln-
ce s svojo dobrodejno milino in toploto
zmagalo nad mrzlim vetrom, ki popotniku
ni mogel vreči plašča raz rame, tako zma-
guje danes mirovna misel polagoma, tiho
in nevidno, a vendar zmaga, kakor mora
vsaka pametna in pravična stvar prej ali
slej zmagati.

Mirovna ideja je zmagovita, o tem
smo prepričani danes vsi. A nam nestrp-
nežem, katere nas še vedno trapi vojni vi-
har, se zdi vedno, da prihaja prepočasi, ker
komaj čakamo rešilnega solnca miru in za-
to se vprašujemo: Zakaj ga ni? Katero
pot naj uberemo, da pridemo do zaželje-
nega cilja?

In ravno to je: Cilj imamo vsi pred
svojimi očmi, a ne vemo, kako priti do
njega!

Človeška zgodovina pozna vse polno
vojsk in bojev. Vse so se končavale do dan-
es na dva načina, ali z zmago in diktatom
od ene strani, ali pa s sporazumno spravo
od obeh. Če je bilo razmerje moči med bo-
jujočimi se strankami le prekičeno, se je
moral navadno nesrečni premaganec po-
nižno ukloniti srečnemu zmagovalcu, ki je
z orožjem v roki iz njega izsilil vse, kar mu
je pozeležo srce: naložil mu je krute dave-
ke, ali vzel zemljo, ali odpeljal prebival-
stvo v sužnost ali pa vse obenem. Vae vic-
tis — to je bilo bodreče geslo za ljudi, ki
so se čutili močne, strašilo pa za male sla-
biše med narodi in državami. Če je pa vi-
dela ena ali druga stran, da se razmerje
moči izravnava, da ni mogoče doseči dik-
tata in brezpogojne predaje nasprotniko-
ve, takrat je pa prišlo navadno do sporaz-
uma in pri zelenih mizah so spretni in ne-
spretni diplomatje prodajali in oddajali ko-
se zemlje, mešetarili za odškodnine in se
tako ozirali po novih prijateljih in zavezni-
kih za — bodočo vojno, ki naj jim vrže v
naročje toliko zaželeni mir.

Pota, po katerih so merodajni činitelji
in izven diplomacije stoječi veljaki posku-
šali danes priboriti svetu mir, so bila po-
dobna.

Ko je vojna hipnoza prevzela vse ev-
ropske narode, ni smel nihče misliti nikjer
na drugačen mir kakor na zmagovalen
diktat. Naše in nemško orožje je začetkom
vojske slavilo triumfe, katere vsa prizna-
vajo, zmagovali smo povsod in vsejdar, a
zmagali do danes še nismo. Zmagoviti po-
hodi v Francijo in v Rusijo, v Srbijo in Al-
banijo so pač utrjevali v naših srcih misel
na popolno končno zmago, a ravno tako
so podžigali v ententinih deželah odloč-
nost na najhujši odpor, češ da zavezniki
morajo zmagati in bodo zmagali v upanju
na moč, katero črpajo iz obilice prirodne-
ga bogastva zveznih dežel. Vojna je šla
svojo pot dalje in obema strankama je stal
pred očmi samo en »vzvišen« cilj: brezpo-
gajna zmaga z diktatom vredi!

Vojna je torej trajala dalje. Zopet so
grmeli topovi na vseh straneh hujske nego
kdaj poprej, tehnika je izmišljala morilna
in razdiralna sredstva, v primeri s katerimi
so bila ona, katera smo poznali poprej, na-
ravnost otroške igrice. Žrtve so padale na
tisoče in tisoče, žrtve na bojiščih, v za-
ledju, v parlamentih in na ministrskih in
carskih stolah. Razdejanje in uničevanje je
prikipelo do viška, da stopnjevanje sploh ni
bilo več možno. Sredi vesoljnega potopa v
potokih krvi pa se je pojavila naenkrat ne-
pričakovano — mirovna ideja.

Začelo se je gibanje čisto tiho in mir-
no. Spoznanje, da diktat ni tako lahka
stvar, je začelo ljudi zvajati na druga pota
v svrhu miru. Če ne gre z diktatom, zakaj
bi ne šlo s sporazumom. Zakaj ne z mirov-
no ponudbo od ene ali druge strani? Zakaj
ne s posredovanjem od tretje?

Za posredovanje sta prišli v poštev
pred vsem dve sili: papež in Združene
ameriške države. Papež kot najvišja mo-
ralna sila na svetu, Amerika kot največja
materijalna moč. Na papeža niso poslušali
— ali ga bodo sedaj? — Amerika pa je sa-
ma stopila na torišče kot bojovnik. S po-
sredovanjem torej ni šlo in kdo ve, če bo
šlo.

Druga pot: mirovna ponudba. Vsi ve-
mo, s kako radostjo smo pozdravljali prvi
poskus centralnih sil, da se sploh začne go-
voriti o miru. Desnice pa, katero smo po-
nujali, nasprotniki niso prišli, ampak za-
vrnili so vsako besedo o miru in spravi s

cinično hladnostjo. Zakaj? Zakaj niso ma-
rali ne posredovanja, ne sprave?

Ker upajo na diktat! Drugače si
razumen človek teh pojavov ne more tol-
mačiti. In to je tista glavna zavora za do-
sego miru: Dokler se Evropa in svet ž njo
cepi v dva tabora, od katerih vsaj eden še
vedno upravičeno ali neupravičeno upa na
diktat, toliko časa je nemogoča sprava,
je nemogoč sporazum in je nemogoč mir!

Zato pa spravi in sporazumni poskusi
niso brez pomena. Ravno nasprotno: rodili
so razširjanje tako velikih in tako mogoč-
nih idej, da upravičeno upamo, da bodo še
pozni rodovi uživali ne bridkostij vojne,
ampak vse prijetnosti trajnega miru. Kato-
liki, ki so se zbrali v Curihu, med katerimi
je slovenski delegat dr. Šušteršič gotovo
zavzemal veleodlično mesto, so upostavili
načela v svrhu miru, da ne bi bilo nemogo-
če na njihovi podlagi prav znatno preosno-
vati mednarodnega prava. Oglasil se je
Wilson z idejami, katere sprejema mogoče
ne v celoti, ampak vsaj zvečine skoro ves
izobražen svet in ki so našle globok odmev
v ruskem preobratu. Oglasil se je danes
papež ponovno in pokazal svetu nova po-
ta, na podlagi katerih je mogoče doseči
več, kakor premore vse orožje sveta, nam-
reč svetu ne dati miru, kakršnega daje ne-
izpročen diktat, in ki vsebuje navadno kali-
neviht zapletov in novih bojev, ampak res-
trajen in trden mir, kakor ga more dati le
priznavanje prava in morale.

Priznavanje prava in morale — to je
in bo morala biti podlaga miru tudi med
avstrijskimi narodi. Ne vladoželje, ne upa-
nje na diktat, ampak trdno načelo pravi-
čnosti vsakega proti vsakemu, naroda proti
narodu in vlade do vladavcev in obratno
— to bi bil vir nove moči, tako čvrst in
silen in tako sveže in čile moči, da bi stali
pred svetom lahko kakor vzor pametno
urejene države. Dokler pa prevladuje želja
po diktatu, po neoviranem in brezmejnem
gospodstvu, pa miru ne bo in ga tudi biti ne
more, vsaj trajnega miru ne, ne na svetu,
ne v Evropi in ne v naši državi.

Sveia slo ica posredovalka miru in pa soc. aia demokracija.

Sv. oče Benedikt XV. je s svojo mirov-
no noto, ki jo je kakor priznan mednaro-
den, nevtralen vrhovni poglavar in ob-
enem kakor poglavar krščanstva poslal
svetovnim vladarjem, ne hote daleko pre-
kosil mirovno propagando socialne demo-
kracije, ki se vsepovsodi siti in v ospredje
sili. Če papež čez neizmerne posledice se-
danje svetovne vojne takoži in svetovne
vladarje pozivlje, naj že vendar sklenejo
mir, če kaže pri tem na verskonravne
vzroke svetovne vojne, ki naj se odpra-
vijo, da bi na ta način v prihodnje zabranil
svetovne katastrofe, če kaže pot, po kateri
bi evropske in azijske države prišle do
sprave in pravične poravnave za oba dela,
ne da bi pri tem posamezna vprašanja v
njih, diplomaciji prepuščenih, posamezno-
stih natančneje preiskoval, potem je to vse
kaj drugega kakor propaganda socialne
demokracije, ki dela prej za sovraštvo ne-
go za mir med državami.

V svoji mirovni noti ne govori papež
narodom kot takim, ne govori kakor Wil-
son in ruski vojaški in delavski svet o sa-
modoločbi narodov, ki se smatra lahko za
najhujšo revolucijo zoper obstoječo držav-
no avtoriteto, ampak sv. oče se obrača do
samih vladarjev, ki jih opominja na njih
dolžnosti napram Bogu in ljudem. Vojske
se ne vršijo med posameznimi individui,
ne med narodi kakor takimi, temuč med
državami. To je naravni zakon, ki je rav-
no tako star kakor država sama in njih no-
tranji in zunanji razvoj. Nepravilni boj
vseh zoper vse je posledek anarhije in bli-
zu anarhije se nahajajoče puntarske soci-
alne demokracije, kakršna je v današnjih
dneh prišla do veljave na Ruskem. Social-
na demokracija, ki v politiki venomer ljud-
ske mase proti vladam hujska, ne more
tudi v zunanji politiki nič drugega roditi,
kakor same zmešnjave. Priprave za štok-
holmsko konferenco so se vršile res v zna-
menju zgradbe novega babilonskega stol-
pa. Zgradila naj bi se bila palača miru, ki
bi se bila vpenjala visoko v nebo ter Bogu
in cerkvi kakor pravima posredovalce-
ma miru kratila čast. In kaj je bila posled-
nica tega? Popolnen razpor takoimenova-
nega mednarodnega proletariata, pri če-
mer očita ena socialna demokracija drugi
v sosedni deželi, da je samo plačana dekla-
tamošnje vlade. Angleži in Francozi trdijo,
da nemški in avstrijski socialni demokrat-
je opravljajo posle dunajske in berolinske
vlade in enako očitavanje, samo nekoliko po-
hlevneje prihaja od teh v Pariz in London.
Kako si more taka stranka mandat mirov-
ne posredovalke v imenu mučenega člo-
veškega rodu pripisovati, ko vlada v njej
sami razdor in razpor in je sama zase mi-
ru čez vse potrebna?

Če danes socialno demokratični go-
vorniki in listi trdijo, da želijo enako ali
vsaj nekaj enakega kakor papež, a katoli-
čani naj svoje mirovne težnje združijo s
težnjami socialnih demokratov, je to pač
nevaren krivi sklep, katerega naj se vsi

pravi domoljubi varujejo. Stališče papeže-
vo in katoliške cerkve je bistveno drugač-
no kakor stališče socialnih demokratov.
Socialna demokracija je samo stranka in
sicer kakor sama pravi, revolucionarna stran-
ka, katere pripoznan smoter je zrušiti vse
obstoječe monarhijske ustave v vseh mo-
narhijskih državah in na njeno mesto po-
staviti socialistično republiko. Te repu-
blike naj bi se potem spojile v svetovno
mednarodno državo, v kateri bi bil trajni
mir med narodi zagotovljen. Socialna demo-
kracija hoče mir takorekoč na revolucij-
ski ali vsaj na nepostaven nasilen način
ustanoviti. V ta namen hoče, da stopijo
narodi v medsebojne odnose in skuša v
dosego svojih namenov uvesti eventualno
meščansko vojsko namesto vojsk, ki jih
vodijo postavljeni vladarji s sovražnimi drža-
vami. Primore za to nam nudi v najpopol-
nejši meri ruska revolucija, ki ni mogla
končati svetovne vojske vključ s svojem
načelu in ni rodila drugega nego revolucij-
sko diktaturo v Petrogradu, ki je od zlata
lačnih zapadnih držav in Amerike popol-
noma odvisna. Rešitev mirovnega vpraša-
nja na vzhodu je dandanes težje kakor v
času ruskega carizma.

Papež pa govori vladarjem sam, če
povdarja potrebo, da pridejo evropski na-
rodi in narodi celega sveta naposled en-
krat do miru, če jih hoče od splošne blaz-
nosti in strašnega prepada svetovne vojske
odtrgati. Narodov samih pa ne pozivlja k
uporu in ne k agitaciji za svetovni mir, za-
kak katoliška cerkev uči, da leži vsa mo-
ralična odgovornost za vojske edinole na
vladarjih. Njih podložniki t. j. državljani,
pa niso poklicani v to, da bi si prisvajali
pravico soditi o pravičnosti ali krivici vojske.
V tem tiči bistven razloček med
katoliško mirovno propagando, za katero
delovati ni papež kot poglavar vsega kr-
ščanstva samo opravičen, temuč tudi dol-
žan in pa med socialnodemokratično mi-
rovno agitacijo, ki zasluži primernejše na-
zivanje »mirovno hujskanje«.

Oko nad Trstom in zalivom.

Poročevalec »Fremden-Blatta« Geyer
piše s soške fronte:

Iznad zelenja in cipres kipi Zeiřovo
steklo kakor iz pokrajinske arhitekture
strmeče veliko oko.

V optiki droznega daljnogleda z dvaj-
setkratno povečavo se prikazujejo čuda
narave in strahote granat tako blizu, da
jih meniš doseči. Z opazovalnega stolpa na
poveljstvu sredi mesta se ti kaže gradeška
obal kakor slika iz sanj in ob majhnem
okretu na desno se ti začrtajo v spomin
baterijske črte v Ždobi. Grad Miramar ki-
pi pred teboj kakor v neposredni bližini,
malo dalje raste iz mesta oglejski stolp in
raztrgana silhueta delavnic Adrije — vse
kakor davno znana slika, na kateri je ma-
lo novega. Pravzaprav samo to: zadnji
dimnik, ki je pred meseci še stal, čeprav
ga je od začetka vojne dalje iskalo na ti-
soče granat, je sedaj kakor vsi drugi poru-
šen. V motni svetlobi večera pobjskavajo
žrelni ognji ždobskih topov kakor veliki
ognjeni šopi in od časa do časa udari v
smeri Nabrežine težak oblak. Italijani išče-
jo vodovod z 28 cm granatami. Nekaj krat-
tov v tednu, zvečer, takole proti šestim,
se začne prizor tega obstreljevanja. Ljudje
v Nabrežini slišijo granate prihajati — celo
ni slišimo izstrel — in gredo pravočasno v
kritje. Sedaj je sivi oblak zopet tu, kame-
nje leti po zraku... Se nekaj kratov za-
molkli ropot, nato ležita morje in pokra-
jina zopet tako mirno kakor večnost.

Oko na obrežju je noč in dan budno
ter zre preko celega Tržaškega zaliva no-
tri na Italijansko. Za Miramarom leži Gr-
mada kakor široko počivajoč zvesti pes-
čuvaj. Spreddaj, kakor njegova živa moč,
po Krasu navzgor strelski jarki soških bo-
jevnikov. Tam, kjer se zadnja strma skala
dotika morja, se prihuljeno stiska ob stroj-
ni puški zadnji mož v brezskončni vrsti, ki
se začena tam na švicarski meji. Ta mož
krije takorekoč zadnji kos tal te fronte,
naj meji mrtvi prostor Jadranskega mor-
ja. Toda moderna tehnika, ki je zrak izpre-
menila v bojišče, polaga tajne in lokavšči-
ne tudi v mir morja, ki ne nosi sedaj no-
bene ladje. Kakor zle ekrazitne ribe pla-
vajo pod površino komaj vidne mine in
spletajo veliko smrtno mrežo. Kjer so pre-
je pluli brzoparniki v Bombay, se zibljejo
sedaj le majhni ribiški čolni. Vrata sveta,
ki so stala preje v Trstu široko odprta, so
sedaj zaprta. Stotine topov čuvajo železni
zapah.

Za velikim daljnogledom leži oko slu-
žbujočega častnika. Tema je. Popoln mir.
Projektor začne svojo igro. Širok svetlobni
stožec leži preko morja in obale. Sedaj
preiskuje nebo. Trst je ugasnil, dva, trije
slabi svetlobni viri prodirajo iz črne mest-
ne teme. V Tržiču je prižgal žaromet svojo
široko luč ter sveti nad devinskim odse-
kom. Tam od Opatjegasela prihajajo zad-
nji prameni drugega žarometa in žarni
snop tretjega se bliska kakor noževa kli-
nja iz Tržiča v Gradež. Od časa do časa
silkejo skozi nočni mir italijanske svetlob-
ne rakete in znamenja kakor histerični

jeki. Za opazovalnim stolpom snuje tiha,
zadnja koncentracija v pričakovanju stvari,
ki zares ne prinese nič novega, pa vendar
vsako noč znova zahtevajo vse čute in
živce posameznika. Telefon zvonil, poro-
čila prihajajo. Nevajenemu je še vedno vse
kakor navadno, a že se čuje: Od Gradeža
proti severovzhodu motorni ropot. In dve
minuti kasneje: Od Gradeža sem se bliža
letalo. Nekdo izmed opazovalcev, ki sede
dalje zunaj, javlja to. Ne vidimo še nič. Po-
lagoma pa se zasliši iz zraka daljno prita-
jeno breketanje, ki se kmalu zgosti v obi-
čajno letalsko godbo. Naznanilo: Ropota-
nje motorja se pomika proti Trstu. Ropo-
tanje narašča, na več straneh sika iz jas-
nega zvezdnega neba. Široki stožci žaro-
metov begajo nekaj časa razburjeno in
nervozno sem in tja, nato se njihova luč
ustavi in v križišču na magičnem nebu se
pokaže italijan. letalec kakor bežna pika.
Obrambni topovi začno pokati, najpreve tri,
štiri zamolke detonacije, potem ostro, žar-
ko gromenje, kakor bi zarjula nenadoma
pobesnena pasja tropa. Novo naznanilo:
Sovražni hidroplan krenil preko Salvora,
smer proti Piranu. Iz Pirana ga že obstre-
ljujejo. Potem še eno: Lastne enote križa-
rijo. In minuto pozneje: Sovražni letalci
vrgli med Piranom in Strunjanom 2 bom-
bi v vodo. Od petih opazovalcev prihajajo
sedaj v kratkih presledkih enaka naznani-
la in ugotavljajo mesto, kamor so padle
sovražne bombe. Kasneje se motorni ropot
pomika proti jugu in se v smeri proti Gra-
dežu polagoma izgubi. Prva epizoda noči
je končana. Večinoma ji sledi še druga in
tretja. Za aeroplani pride v prvem jutran-
jem svitu vodljiv balon, pol ure kasneje
zopet letala nad Miljami, Piranom in tam
nad Kostanjevico, Vipavsko dolino. Noč
za nočjo je tako, tedne, mesece, polni dve
leti.

Od tu teče admiralova volja po sto in
sto žicah preko obale. On sam dela ne-
umorno nad zemljevidi in načrti, potem
zunaj na fronti, danes tukaj, jutri tam, do-
podne po cele ure pregleduje postojanko
svojega odseka, potem je zopet nad zem-
ljevidi, prihodnje pol ure se zopet osebno
zanima za kako stvar na fronti, osebno iz-
bere prostor za nov top ali pa pogleda, ka-
ko se vrši vojno obdelovanje polja, nasled-
nji trenotek je pa že zopet v postojanki.
Saj ta res ni daleč od mesta samega in
njena neprestana bližina, ki je pravzaprav
od začetka vojne tu, ne da bi bila bistveno
premenila mesto, povečava delo in odgo-
vornost vrhovnega poveljnika večkrat do
skrajnih mej človeških zmognosti. Toda ži-
lavi, elastični admiral, tip modernega vo-
jaka, je vsemu kos. Nad dve leti že pove-
ljuje najkočljivejšemu odseku naše fronte,
kosčku Avstro-Ogrske, ki ni le strategično
in politično izredno važen, marveč tudi na-
šim srcem najbližji.

Dobro avstrijsko oko čuje nad Trstom
in zalivom.

Odločki iz spominov.

A. M.

15. avgusta 1917.

Zivahno je deloval telefon — nepriča-
kovano so naši drveli za umikajočimi se
Rusi.

Tedaj je bilo konec mojih lepih dni v
Brusturi, dolgi vasi ob romantičnem Tara-
ču. To pot pa sem potoval s trenom sko-
ro do cilja, ob rumunski meji. Ker so bila
pota in ceste čez Karpatne neuporabljive,
smo krenili s trenom proti ogrski nižini,
kjer smo se iz ličnega mesteca Tarackoš
odpeljali z železnico skozi Marmaros Szé-
get nad Körösmező, kjer smo v vasi Hava-
salja izstopili. Ta vas je bila poslednja za
našo fronto pred odhodom Rusov. Vsled
vojnih dogodiljajev opustošena, ti je nudila
pravcati vojni obraz — vsepovsod beda, le
tu in tam kak prebivalec, ki je s skrbjo
ogledoval svojo imovino. — Naslednjega
dne smo se ob 4. zjutraj napotili dalje.
Prevzeti vsled tehničnih naprav smo pola-
goma korakali mimo mogočnih naprav
skozi romantiko tartarskega pasu proti
Jablonici, vasi, katero so leto dni držali
v svojih rokah razdvojeni Rusi. Le par hiš
je še pričalo, da je tu nekdanja stala dolga
vas. Cerkev je bila zadeta v polno. Po celi
soteski dalje nam je udarjal v nos smrdljiv
dim neshetih pogorišč. Ob pobočjih hribov
so se pa nemo vrstile barake za barako
ruskih taborišč, brez reda in okusa ter
nemarno. Večkrat si pa opazil sredi tega
kaosa iz vej spleteno kapelo z ruskim kri-
žem...

Le redko smo srečavali tihe obraze
tamkajšnjih prebivalcev. Vsi cestni mosto-
vi, židovske hiše ter železniške postaje so
bile razbite ali pa zažgane. Ob zgočem
solncu smo prispeli brez odihai v vas Mi-
kuliczin, kjer smo prenočili. Pomanjkanja
na poljskih pridelkih le-tu niso poznali;
kajti celo hiše, iz katerih so se ljudje bo-
dili hoté ali nehoté izselili proti vzhodu —
niso bile prazne. Preko krasnih gorskih
serpentin smo nato nadaljevali pot proti
mestecu Jablanovo ter od tu do vasi Pi-
stien, kjer smo se ustavili čez noč. Svinj-
sko meso, klobase, špeh po 2 do 4 K funti

Da je cena kar očitno rastla, menim, da ni treba omenjati! Na primer meso, katero so prebivalci pred nami kupovali po 2 K 50 vin. kg, je takoj poskočilo na 10 K. Pot smo nadaljevali skozi lično mesto Kosow po rodovitnem polju do Kutija ob bukovinski meji. To mesto ni trpelo mnogo v poslednjih bojih, a toliko žalostnejši je pogled na nasprotno stran. Hitro zgrajeni most nas vodi preko reke Čeremoš v popolnoma razrite Vižnice. Krasne mestne stavbe, tovarne, kolodvor: vse je razstreljeno, razbito ali pa zažgano. Svoja skladišča so tu Rusi branili z največjo trdovratnostjo. Na postaji je ležalo vseppek, kakih šest lokomotiv ter več železniških voz.

Ko smo se naslednjega dne bližali vasi Lukovec, nas je že zabreklo topovsko grozjenje spominjalo na bližino našega cilja.

Po krvavi bitki pri Pauki so se Rusi brzo umikali proti Črnovicam ter rumunski meji. Črez dober dan sem se i jaz po francosko poslovil od sošolca nadporočnika P. ter sem odkorakal proti osvojenemu mestu.

Vtis v mestu je najboljši — le židovski del in pa kolodvor sta skoro popolnoma uničena. Iz raznih hiš je plapolala črnorumenasta zastava, sicer pa se vojne ni poznalo.

V bližnji gostilni so mi za mal denar postregli s svinjsko pečenko in pa z mlekom. Alkoholnih pijač pa osvojeno ozemlje ni več poznalo.

Po prejetih informacijah sem jo mahnil proti polku, ki se je ravno pripravljalo na krvavi ples.

Nekaj globoko skrivnostnega je ležalo ono noč pred bitko nad naravo. V temni noči so se dvigale čudne sence; če bi bil sam, — bi šepče prošil te rbi se izjokal — nikjer — v toliki bližini smrti, glasu, čeprav ni nihče spal! Oddelek za oddelkom je previdno zasedel odkazane mu točke — nato je vse pričakovalo... Rodil se je krvavi, a častni dan za vodnike in za vojske iz našega juga!

Danes smo 15. avgusta — dan je zopet krasen — le če bi bil bolj miren! Topništvo nam ne da nikdar pokoja in tu in in tam si moraš iskati varnega zavetja...

Toda naj že bo kakorkoli, vsaka reč ima vendarle kak konec, in to nas še drži. V tem upanju torej zdravstvujte!

S tirolskega bojišča.

18. avgusta 1917.

Včeraj smo na italijanskih tleh slovesno praznovali trideseti rojstni dan našega Najvišjega vojnega gospoda, cesarja Karla I. Že na predvečer smo Lahom pred nosom zažgali na vrhovih hribov mogočne ognje, ki so se gotovo videli daleč tja doli na italijansko ravnino. Kresovi so plapolali, iskre so švigale v zrak in črni oblaki dima so se vlekli proti italijanski ravnini. V rojni črti in v mnogih topniških postojankah so naši spuščali razsvetljevalne rakete v takem številu, da je opazovalcu je malo vid. Polkovne godbe so igrale in iz grl naših vojščakov je kipel klic: »Njegovo Veličanstvo cesar Karel I. naj živi!«

Mislili smo, da bodo Lahi kresove, ki so goreli našemu cesarju na čast, obstreljevali. Tega niso storili. Pač pa so poslali par strelcev v pehotne postojanke, brez da bi naredili škodo. Lahi so vse naše slavljе slišali in ponekod tudi videli. Iz tega so lahko spoznali, da je naša bojna moč tesno utelešena v cesarju Karlu, da naša bojna moč stoji in pade za ljubljenege vladarja.

Drugi dan so se brale svete maše v navzočnosti vojskovodij, generalov, častnikov in moštva, kjer so igrale polkovne godbe.

Vojaštvo je v teh sibirskih puščah dajalo svojemu veselju duška na razne načine, da tako počasti znameniti dan. Tu je postavilo paviljon, z zelenjem okinčan, v katerem je visela cesarjeva slika. Tam so ozeleneli most, brv, vhode v barake, vhode na dvorišča, vrh katerih je stal napis: »Cesar Karel I. naj živi!« Spet tam je drvil avtomobil, težko natovljen, ves z zelenjem prepleten; tu je vlekel mršavi konj voz, čegar glava se je komaj iz zelenja videla. In potem vojaki: Vsak vojak je nosil za kapo zelen vršič s tremi poganjki. Celo vpenjače so izkazovale čast znamenitemu dnevu.

Delo je pa ta dan večinoma počivalo. Tudi Lahi so mirovali, izvzemši par trenutkov, ko so tudi oni ustrelili nekajkrat, brez da bi kaj zadeli; in tako so sovražni streli povelicevali naše slavljе na čast našega Najvišjega vojnega gospoda. Hvala jim...

Poleg duševnega veselja smo imeli tudi telesno, in naš »mlinar«, ki ne da miru ne ponoči in ne podnevi, ampak bi rad vedno le mlal in mlal, je bil še najbolj vesel tega. Dobili smo približke: sadje, špeh, sir, vino, tobak in še nekaj drugega zraven. Naš železček je spet enkrat »skal veselj« ter se »prekucaval« na levo in na desno zbog velikega opravlila. Teknili so pač ti-le »cubinci«. Potem smo dobili še nagrado v denarju: dvojno plačo za pet dni.

Zvečer je pa bila »prosta zabava« po barakah, na gričih, v votlinah. Tu se je oglašala harmonika, tam vijolina, tam so pele ustne orgelje, tu si slišal peti »Kje dom je moj«, tam »In der Heimat«, tu »Ljubca povej povej«, tam »Draga majka«, tu »Da Trieste fino Pola... carjola«, tam spet so peli Ogrji svoj čarš, Poljaki svojo tužno melodijo itd. Vse pa je prešinjala ena in ista misel in želja: Bog živi cesarja Karla I., prvobornika za vpustitev svetovnega miru.

Kar je zadnja poplava v noči dne 1. avgusta škodo naredila, je večinoma že skoraj vsa popravljena in promet se spet v redu vrši. Ceste so vedno bolj prazne, in vse bojne potrebščine se prepeljujejo z vpenjačami. Avtomobili in vpenjače igrajo sedaj glavno vlogo, in zdi se, da opravljajo službo veliko boljše in hitreje kakor konji. Poleg tega pa pride v poštev še ta dragocena dobrota, da vpenjače in avtomobili ne žrejo ne ovsu in ne drugega žita, ampak samo bencin, katerega imamo pač dovolj. In tako je naša vojna uprava ubila z enim udarcem dve muhi. Tehnika je izpodrinila konje, ki se vračajo iz bojne črte v zaledje na okrepčilo po hudih naporih tu v neskončnem hribovju.

Dneve imamo še precej tople, noči so pa tako mrzle, da je še vojaška suknja prelahka. Bližamo se spet zimi, ki nam s hitrimi koraki gre naproti. Ako nas zamenja ne varajo, bomo morali še eno zimo prebiti v teh divjih krajih.

Postarali smo se, postarali. Kdor je šel na vojsko mlad, pride z vojske star. Gladka lica izginejo, veta, nagrbčena koža kvari sedaj tudi 22-letne mladeniče, ki so bili poprej v licih polni svežega življenja. Če nas morda še žive prinese enkrat v domače kraje, se bodo eden drugega komaj poznali. Mnogih ne najdemo več, naši domovi ob Soči so zrušeni, družine po svetu raztepane, mi pa bomo stari skoraj onemogli. — Kako strašno vpliva vojska na človeško telo, naj priča slučaj.

Moj prijatelj, 28-letni mladenič, je svež v licih, kakor jutranja rosa, šel na vojsko. Danes je tak, da se Bogu usmili. Glava popolnoma bela, život poprej raven kakor sveča, je sedaj sključen, onemogel. Nemaše ščetine mu štrle na vse strani, in obleka na njem kakor na klinu obešena. Prijatelj se je posušil za 30 kg. — Takih slučajev je neštevilno. — Bog nas že reši tega krutega zla! — Vsak vojak ima le eno željo: da bi še zdrav prišel z vojske domov. — ič.

V Komnu.

Komen, 17. 8. 1917.

Na prijazno povabilo gospoda štacijskega poveljnika sva se odpeljala s prijateljem v Komen, da bi imel tam sv. mašo v proslavo rojstnega dne Nj. Veličanstva Karla. Že nad predvečer so metali laški letalski bombe, ki pa niso napravile v vasi nikake škode. Dne 17. avgusta o poldevetih, ko smo bili že vsi v cerkvi in ko sem že začel službo božjo, je zopet priplaval 7 laških letalcev nad vas in so začeli spuščati bombe. Škode ni bilo nikake. Ko so odšli, si je vsakdo mislil, da se je to spodobilo v večjo proslavo rojstnega dne Nj. Veličanstva cesarja. Saj še v mirnih časih so pokali ob takih prilikah topiči, da se je cerkev stresala. Brnenje letalcev, eksplozivajoče bombe in izstrelki obrambnih topov pa je veliko groznejše vplivalo na nas, ko pokanje topičev v mirnih časih.

Drugeče je v Komnu približno tako kot je bilo prej pred enim mesecem. Dne 23. julija je padlo v vas okoli 20 bomb. Takrat je bila porušena hiša Metkina št. 80, Moškov skedenj št. 51, hlev št. 12 in 13, in hiša št. 169. Polje in vinogradi od železničar proti vasi do ceste so lepo obdelani. Koruze in krompirja, fižola in zelja bodo imeli vojaki zadosti. Ena kompanija jih je. Grozdje kaže zelo lepo in cenijo, da bo približno 400 hl vina. Drugo polje in vinogradi so zapuščeni, popašeni, uničeni. Suša pa je taka, da bi težko dobil zadosti sena za eno ovco po vseh komenskih senozetih, pašnikih in poljih. Če bo kaka nova izprememba po sedanjí ofenzivi bom že sporočil.

Vojaško pokopališče v Gorjanskem.

Najlepše ali kraškemu svetu najprimernejše vojaško pokopališče je v Gorjanskem. Ob cesti proti Klancu blizu vaškega pokopališča so bile tri globoke pa ozke dolinice. Nikakega drevja ni bilo okoli, samo malo trave je molelo iz kamnitih tal med brinjevimi grmi. Tu so polagali — ne pokopavali, ker ni bilo zemlje — v skupne grobove mrtve junake, hrabre branilce domovine. Doline so bile vedno polnejše in že septembra lanskega leta ni bilo več dolin, ampak veliki kameniti križi stoji zdaj tam nad grobovi. Lepo so razvrščeni in ob vznožju vsakega križa je kamenita velika tabla z napisanimi imeni junakov, ki čakajo tam vstajenja dan. V ozadju pokopališča na vzvišenem prostoru je postavljen

najlepši in najprimernejši spomenik vojaškega pokopališča, kar sem jih do zdaj videl. Iz rezanega kamnja je sezidana kapela, podobna starim mavzolejem, samo da je manjša. Do kapele prideš po več kamenitih stopnicah. Nad vrati kapele je latinski napis: »Dulce et decorum est pro patria mori« — Sladko in častno je za domovino umreti. V kapeli je kamenit altar s krasnim velikim svetim razpelom. Nad križem čitak napis: »Sta viator — heroes calcas«. Stoj popotnik, po junakih stopaš. Okoli pokopališča so bila zasajena razna drevesa — a ker jih ni to poletje nobeden zalival, so vsa pomrla. Vas Gorjansko je več ali manj precej poškodovana. — Najbolj je prizadeta cerkev — pokopališče pa je ostalo celo. Največ je imel opraviti na tem pokopališču pokojni gospod kurat dr. Andolšek. Zadnjikrat je maševal v kapeli dne 2. nov. lan. leta za mrtve vojsake. Zdaj tudi njega ni med živimi, ampak počiva kot junak med junaki na Brjah pol ure daleč od Gorjanskega.

Prošnja.

Grozni požar na Koroški Beli dne 14. avg. je povzročil prizadetim velikansko škodo. Pogorelo je 46 hiš z gospodarskimi poslopji in cerkev, ves letošnji žitni pridelek in seno, ves živež, vsa obleka 17.000 K, 32 prešičev itd. V tej silni stiski se podpisana zaupno obračata do sl. občinstva in do sl. korporacij za pomoč in podporo. Pred vsem prosiva obleke in obuvala. Nadalje prosiva podpore v denarju, ker zavarovalnice ne bodo izplačevale zavarovalnice, ker je požar povzročen vsled vojne. Manjka nam vsakega materiala za popravilo hiš. Za vsak dar, in naj si bo kakršnokoli, bomo iz dna srca hvaležni. Beda je silna in v par mesecih nastopi mrz in dolga zima, katera nam bodeta taisto še povečala. Zato prirčno prosiva, da se usmiliti naših ubogih pogorelcev.

Na Koroški Beli, 21. avgusta 1917.
Jos. Mulej, župan. Franc Košir, župnik.

Draga vojna dogodba.

Skrilje, 19. avgusta.

Zjutraj ob 3. uri pride nekdo pred hišo št. 86, zbudi gospodarja, se izkaže kot polj. stražmojstra z Ustja, popiše osebo od nog do glave, zahteva denar, češ, da hrani gospodar 1 a š k e denarje... Gospodar zanika to, prinese vendar denar (228 K) in gre na povelje proti Ustju. Pred Ustjem prosi gospodar dotičnega stražmojstra: »Zakaj ste me kar tako odpeljali? Pustite me domov, da še kaj uredim, če moram res v Ljubljano na zagovor!« Stražmojster: »Vidim, da ste pošten mož; če mi daste častno besedo, da ob 2. uri popoldne gotovo pridete na orožniško postajo v Ajdovščino, Vas pustim.« Gospodar da častno besedo, poprosi stražmojstra še, naj mu vrne nekaj denarja za meso (stražmojster mu da 10 kron), in gre domov; z doma odide takoj še za svet prašat svojega župnika... Nato gre k sv. maši in potem v Ajdovščino.

Tu mu reko: »Ali niste mogli t a k o j (kakor je župnik menil) priti semkaj? Dotični »stražmojster« je — dezertar...« Gospodar, mož poštenjak, je doživel s tem drago — vojno dogodbo: zdaj čaka, da dobi nazaj 218 K, ki jih je »zaplenil« — »stražmojster z Ustja«. Nauk: Pozor pred vsakim, ako se dovolj ne izkaže!

Slovenci v Ameriki.

V Clevelandu so Slovenci pričeli nabirati za spomenik v vojni padlih vojakov v stari domovini. Oklic pravi, da bo lična kapelica, ki naj bi stala poleg državne ceste, ki pelje od Ljubljane na Reko pri vasi Dolenji Zemon pri Ilirski Bistrici. — Slovenska Narodna Čitalnica v Waukeganu je ustanovila dramatični odsek, ki prireja redno dramatične predstave. 17. junija so igrali »Kovarstvo in ljubezen«. — V Duluthu je do 20.000 Slovencev. Gostilne ob nedeljah odpro ondi ob 8. uri zjutraj in jih zapro ob 10. uri zvečer. V Elg in na Gilbertu so meseca junija priredili dve slovenski predstavi.

V Collinwoodu so Slovenci ustanovili društvo »Sokol Jadran«. Društvo šteje 1606 članov. Telovadbo vodi Ant. Milavec.

Slovenski šolski otroci v Steeltonu Pa. so pod vodstvom šolskih sester sv. Cirila in Metoda 24. junija priredili slovensko predstavo. V Steeltonu so železne tovarne, v katerih dela okoli 15.000 delavcev. Zupnuje ondi č. g. Gladek, ki se zelo trudi za slovensko šolo.

Umrli je nagloma v Gilbert Minn Jožef Sitarič, star 50 let, ki je mlad prišel v Ameriko iz semiške okolice. Študiral je po raznih višjih šolah in je končal svoje študije na vseučilišču v St. Johnu Minn. Nazadnje je delal v neki gostilni. V Hags Pa. je umrl 31 let stari Gašper Reven, doma iz Žirovskega vrha.

Naročite „Slovenca.“

Zamenjava vojnih ujetnikov.

Vojaška uprava se je od vsega začetka prizadevala, da bi tistim vojnim ujetnikom v sovražnikovi deželi, katerih telesno stanje ne dopušča zopetne uporabe za orožno službo omogočila predčasni povratek.

Obnašanje sovražnih vladarstev v tej zadevi je bilo spočetka malo prijazno, tudi po sprejemu tozadevnih avstro-ogrskih predlogov je bil omejen uspeh tega podjetja s tem, da so naši nasprotniki pri izbiranju vojnih ujetnikov sklenili rabiti zelo strogo merilo.

Poklicana oblastva Avstro-Ogrske so pa zmislu primerno sklenjene dogovore z bolj milim razumevanjem uporabljala, kar je moglo sčasoma dovesti do izpremembe Sovražne vojaške uprave so prišle do spoznanja, da je človeško življenje za prihodnost vseh v vojni udeleženih držav dragocenejšje in važnejše, nego ozir na načela, katerih velika strogoost nasprotuje človekoljubnemu in gospodarskemu temeljnemu namenu vsega podjetja.

Izpremenjeni stvarni položaj, združen z izkušnjo, da dolgoletno ujetništvo ni le zdravju škodljivo, temveč ima tudi drugače za zelo zelo neugodne posledice, je nagnil vojaško upravo, da je stavila ruski, francoski in italijanski vladi predloge za splošno zamenjavo vseh onih ujetnikov, ki so v določenem času zašli v vojno ujetništvo in se že leta in mesece nahajajo v tem položaju. Sprejemne izjave sovražnih vlad do sedaj še niso dospele. Zato smo obveščeni od merodajne strani, da je vlaganje posameznih prošelj na c. in kr. vojno ministrstvo popolnoma neuspešno.

Nova ruska vlada ima dobro voljo, zamenjavo težko ranjenih in zelo bolnih pospešiti in je sedaj živahen brzovaven promet med nami in ruskim Rdečim križem, da se razširi zamenjava po možnosti in se iznajdejo nova prevozna pota. Sedaj se bodo zamenjavali tudi vsi jetični vojni ujetniki med nami in Rusijo.

Zamenjava 60 let starih vojakov z Rusijo.

Vsled nekega dogovora med nami in ruskim Rdečim križem se bodo vsi ujeti častniki in moštvo zamenjali, kateri so doživeli 60. leto. Taki vojni ujetniki se sedaj nabirajo in prvi prevozi se bodo odpravili takoj ko bo mogoče.

Zadeva o zamenjavi.

Vse zamenjavo zadevajoče prošnje naj se pošljejo na c. in kr. vojno ministrstvo Abt. 10/Kgf.

Od pomožne akcije za nemške in avstro-ogrške vojske ujetnike v Sibiriji in Tientsinu. (Dejanje gospe pl. Hanneken).

Pomožna akcija iz Tientsina naznanja, da njeno delovanje zaradi političnih razmer ni bilo ovirano na noben način in da se denarne pošiljave, posebno vračila za posojila, lahko pošiljajo kakor do sedaj. Vplačila se vršijo najbolje po c. kr. priv. avstro kreditnem zavodu za kupčijo in obrt na nemško azijsko banko v Berlinu, na račun pomožnega delovanja v Tientsinu.

Razdelitev špeha v Ljubljani.

Ij špeh na vse rdeče in rumene izkaznice A. V nedeljo dopoldne 26. avgusta dobe špeh stranke, ki imajo rdeče izkaznice z A in brez A in rumene izkaznice z A. Delil se bo v cerkvi sv. Jožefa. Na vrsto pridejo od 7. do pol 8. zjutraj stranke z rdečimi izkaznicami, zaznamovanimi s črko A, od pol 8. do 8. stranke s rdečimi izkaznicami brez A šteje. 1 do 200, od 8. do pol 9. šteje. 201 do 400, od pol 9. do 9. št. 401 do 600, od 9. do pol 10. šteje. 601 do 800, od pol 10. do 10. šteje. od 801 do konca. Ob 10. dobe špeh stranke, ki imajo rumene izkaznice, zaznamovane s črko A. 1 do 2 osebi dobita četrtil kilograma, 3, 4, 5 oseb dobi pol kilograma, 6, 7, 8 oseb dobi tri četrtil kilograma in več oseb 1 kilogram. Stranke z rdečimi in rumenimi izkaznicami s črko A prejmo špeh kilogram po 1 K, stranke z rdečimi izkaznicami brez A plačajo po 2 kroni kilogram.

Naročajte nabitke iz usnja, s tem prihranite podplate. Cena z žbljički za en par za gospe K 1'80, za dame K 1'50, za otroke K 1'20. Zaradi drage poštnine priporoča se naročiti za več parov skupaj. Dobe se pri Peter Kozina & Ko. v Ljubljani.

Fraščki za rejo se bodo oddajali v torek dne 28. t. m. ob 8. uri dopoldne na Zelenem hribu, Ljubljana, Dolenjska cesta, Kranjsko deželno mesto za vnovčevanje živine.

Prazne vreče

vsake vrste, suhe gobe, kumno, jagnež in druga semena kupuje vedno in v vsaki množini in plačuje po najvišjih dnevnih cenah firma:

J. KUŠLAN, KRANJ, Gorenjsko.

Proda se v lepi legi na Bledu
vila in prstična hiša
z milnom 2095
 poleg je velik sadni in zelenjadni vrt
 ter nekaj travnikov in gozda.
 Pojasnila pri A. HOFER, Mellling, Mar. bor.

Kupi se manjša hiša
 z vrtom v kakem predmestju ljubljanskem:
 Udmat, Krakovo, Trnovo ali Šiška.
 Pogoji: solidna stavba, primerna cena.
 Ponudbe na upravnistvo tega lista pod
 Dr. P., Ljubljana — 2084.

Kupimo vsako množino dobro ohranjenih, rabljenih
= hrastovih sodov =
 od 300 litrov višje. Ponudbe z navedbo cene na Brata Wortmann, Sušak-Reka.

Učenca
 za kovaško obrt sprejme pod ugodnimi pogoji
 Jožef Učar, kovač Gorje pri Bledu.
 Prednost ima tak, ki se je že tega obrta učil.

Cela begunska družina,
 obstoječa iz 4 moških in 4 žensk,
išče dela
 pri neki večji družini. Vsi so zdravi, krepki,
 močni ter vajeni vsega poljskega dela. Poja-
 snila daje ANTON KOMAR, Pirnice št. 25,
 p. št. Vid nad Ljubljano. 2063

Kupi se dobro ohranjeno
motorno kolo
 Ponudbe z navedbo cene, motorjevega sistema in moči na upravo Slovenca pod »Motor 900«.

Resna ženitna ponudba! Mladenič kmečkih
 staršev nepokvarjene zunanosti želi se seznaniti v
 svrhu ženitve s prijaznim kmečkim dekletom, ali vdovo
 brez otrok, ki bi imela hišo in premoženje zraven.
 Sprejmo se samo resne ponudbe, če je mogoče s
 sliko, pod št. 2053.

Kupim hišico
 s poljem za prereditve ene krave in
 dveh prašičev v bližini železnice v kaki
 večji vasi. Ponudbe na upravo tega
 lista pod »Hišica“ 1995.

Sprejmejo se dobri
mizarski pomočniki
 pri JOŽEFU ŠENICA, mizarskem mojstru v
 Ljubljani, Dunajska cesta. 2046

Prodajam 3 pare
prsnih oprem
in dva para komatov
 za težko vožnjo. Naslov pove uprava
 »Slovenca« pod št. 2059
 (ako znamka za odgovor.)

Služba.
 Išče se vpokojen orožnik, dacar ali
 poduradnik za
nadzorstvo
 pri nekem večjem podjetju v Ljubljani.
 Ponudba z navedbo referenc je poslata
 na upravo lista pod šifro »klavnica«.

F. BATJEL (prej v Gorici) Ljubljana, Stari trg št. 28.
 Moška in ženska dvokolesa se s staro pnevmatiko,
 šivalni in pisalni stroji, gramofoni, električne
 žepne svetilke. Najboljše baterije. Posebno
 nizke cene za preprodajalce. 1775
 Mehanična delavnica na Starem trgu 11

Kupi se brinovo olje
 Ponudbe z navedbo množine in cene
 v kilogramih na K. Milkovič. Moste
 pri Ljubljani.

Invalid - abiturijent 2087 (4)
 išče primerne službe — mogoče v kakem trgov-
 skem ali industrijskem podjetju. Event. ponudbe
 pošiljati na: Abiturijent, Sv. Vid pri Vipavi.

Kostanjev les
 od 1 m dolgoti, 10 cm debelosti naprej,
 v deblih in polenih
 kupi po najvišji ceni trdka
J. Pogačnik, 2407
 Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13.

Zamaške 1897
 nove in stare **kupi** vsako množino
 trdka JELAČIN & Ko. Ljubljana
 ljubljanska industrija probkovih zamaškov.

Blaž Jančar
 pleskarski mojster
 več let pri trdki brata Eberl, se priporočam slav-
 nemu občinstvu kot invalid za stavbena in pohi-
 števna dela. 1890
 Delavnica: Oražem, Breg št. 6.

Čebulo in česenj
 makovsko in tudi druge vrste razpo-
 šilja v vsaki množini. — **Kupuje**
suhe gobe
 po najvišji dnevni ceni.
FRAN POČAČNIK,
 Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

Dve ali tri meblovane solne
sobe
 če le možno s kuhinjo, išče proti dobremu
 plačilu zakonska dvojica brez otrok za sredi
 avgusta ali 1. septembra. — Ponudbe pod:
 Zakonska brez otrok 1950 na upravo lista.

Vojna zapesna ura
 natančno regul. in ru-
 pids. Nikel ali jeklo K
 12 — 16 — 20 — a radijs
 svetilnik. kazališčem K
 18 — 20 — K 24 — v sre-
 brenem okviru K 18 —
 24 — K 28 — a radijs
 svet. kazal K 30 — 36 —
 srebrna zapesna ura
 na elast. K 30 — 36 — 40 — 11 kar. zlata zapesna ura
 na elast. K 100 — K 120 — K 140 — 3 letno pisemno jam-
 stvo. Pošilja po povzetju. Nikak riziko! Zamena dovo-
 ljena ali denar nazaj.
Prva tovarna ur Jan Konrad
 o. m. kr. dvorni založnik Brax st. 1533 (Česko.)
 Na željo se vsakomur zastoj: pošlje moj glavni cenik.

Vinski kamen,
 suhe gobe, kumno, med, vosek, sveže in
 suho sadje, smrekove storže, sploh vse de-
 želne in gozdne pridelke, kakor tudi vinske
 sode in vse vrste praznih vreč kupi vsako
 množino po najvišjih cenah **veletrgovina**
Anton Kolenc, Celje. 1854 (1)

Štambilije 93
 vseh vrst za urade,
 društva, trgovce itd.
Anton Černe
 graver in izdelovatelj
 kavčuk - štambiljev
 Ljubljana, Dvorni trg št. 1.

Slav. občinstvu in gosp. trgovcem priporočam
slamnate čevlje (šolne)
 in slamnate podplate za v čevlje
 katere sem začel izdelovati, tako da ustrezem
 lahko vsaki zahtevi. Ker je druga obutev
 tako draga, bode ta za osebe, ki imajo opravilo
 v sobah, prav dobro došla. Naj vsak poskusi!
FRANC CERAR, tovarna slamičkov v Stobu,
 pošta Domžale pri Ljubljani. 1622

Zahlevajte slovenski cenik! Naslov: Jos. Petelinc, Ljubljana.
 Priporoča se trdka
JOS. PETELINC
tovarniška zaloga šivalnih strojev.
 Stroji v raznih oprelih in sistemih, priproste kakor tudi luxus-opreme vedno v
 zalogi. Pouk v umetnem vezanju brezplačen!
Ljubljana, 1394
 blizu frančiškanskega mostu, levo, ob vodi tretja hiša.
 10 letna garancija!

Henrik Weisz (Maggsallo Kom. Barc)
 Ustan. 1910. dobavlja po povzetju na-
 slednje čevlje z usnj.
 podplat v vsaki velikosti.
 Riziko izključen. Zamena
 dovoljena S cenikom med
 vojno ni mogoče postreči.
 Par damskih čevljev okoli
 3000 protokol K 30.—, K 35.—, K 40.—,
 K 45.—, K 50.—, in K 55. Par čevljev za
 strapac (bakanci) okoli K 48.—, K 60.—.
 Par čevljev za gospode K 40.—, K 45.—, K 50.—,
 K 55.—, in K 60. Bakanci z lesenimi podplati
 par K 25.—. Čevlji za otroke v vsaki veli-
 kosti, najnižje cene. 4 skatije kreme za čevlje
 K 1.—

Konjak
 iz vin lastnega pridelka destilirani, pri slabostih
 vsled starosti in težkočah v želodcu že več sto-
 letij sloveč kot krepilo za ohranitev življenja.
 Razpošilja 12 let starega 4 poliliterske stekle-
 nice franco po pošti za 40 kron, mladega
 triletnega, čudovito učinkujočega kot bol lajša-
 joče vrbilno sredstvo pri trganju v udih, 4 pol-
 literske steklenice za 32 kron; 2 litra vin-
 skega žganja K 28.—
Benedikt Hertl,
 graščak, grad Golč, Konjice, Štajer.

Framydol je sredstvo za pomije-
 lenje las, ki rdeče, svetle
 in sive lase in brade za trajno temno pobar-
 va. 1 steklenica s poštno vred K 2-70.
Rydyol je rožnata voda, ki živo po-
 rdeči bleda lica. Učinek je ču-
 dovit. 1 steklenica s poštno
 vred K 2-45. Povzetje
 45 vinerjev več. Naslov za naročila:
JAN GRODICH, drožerija pri angeli,
 Brno 643, Morava.

Paramente
 cerkveno orodje, celotne cerkvene
 oprave itd.
 dobavlja najcenejše
JOSIP VEND, specialna trgovina,
 Gabl ob Orlic, Češko.

Kaj delajo trapisti,
 o tem lahko izveš v mični novi knjižici:
 »Brat Gabriel Giraud in nje-
 gova ustanova v Rajhenburgu«
 Dobiva se pri oo. trapistih v Rajhen-
 burgu, v Katoliški bukvarni v Ljubljani,
 pri J. Krajec našt. in Urban Horvat v
 Novem mestu in po vseh drugih knji-
 garnah. Broširana knjiga velja K 2-50
 in v platno vezana K 3-50, po pošti pa
 pri obeh po 20 vin. več. Te ne samo
 vseskozi zanimive in s primernimi po-
 dobami okrašene, ampak ravnotako
 podučne in zabavne knjižice bi ne
 smelo manjkati v nobeni šolarski in
 društveni knjižnici. Sežite tedaj po tej
 nenavadni knjižici vsi Slovenci, vse
 šolske, farne in izobraževalne knjižnice
 ter knjižnice Marijinih družb itd.

Ustanovljeno l. 1893.
UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO
v Ljubljani
 registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Dovoljuje članom posojila proti
poročtvu, zastavi življenjskih polic,
posestev, vrednostnih papirjev ali
zaznambi na službene prejeme.
 Vračajo se posojila v 7 1/2, 15 ali 22 1/2 letih v od-
 sekah ali pa v poljubnih dogovorjenih obrokih.
 Kdor želi posojila, naj se obrne na pisarno v Ljubljani,
 Kongresni trg št. 19, ki daje vsa potrebna pojasnila.
 Zadruga sprejema tudi hranilne
 vloge in jih obrestuje po 4 1/4 %.
 Društveno lastno premoženje znaša koncem leta 1915
 519.348-40 kron. Daležnikov je bilo koncem leta 1915
 1924 s 15.615 deleži, ki reprezentujejo jamstvene
 glavnice za 6.089.850 kron.

Reporeznica
 Kmalu pride čas, ko bo treba ribati
 repo. Imam naprodaj novo reporezni-
 co, patentirano, narejeno na pogon,
 ki pa se priredi tudi lahko na motor.
 Primerna bi bila za kako aprovizaci-
 cijo, za zeljarja ali pa za vojaško
 oskrbovališče. — Ogleda se lahko:
 LJUBLJANA, OPEKARSKA CESTA 34
 — TRNOVO. Cena po dogovoru. —

Najpopolnejše nadomestilo
 za
ŠKROB (štirko)
 da se brez pranja, brez škrob-
 ljenja ter brez likanja lahko
 očisti vsak ovratnik in manšete.
 Dobiva se v vsaki trgovini.
 Glavna zaloga pri trdki
Milan Hočevnar
 v Ljubljani, Sv. Petra cesta 30.
 Istotam dobivate krtače za
 ribanje. 1917

Iščem mizarja ali tesarja 2080 (4)
 kateri bi bil izurjen pri strojih za obdelovanje
 lesa. Lahko bi bil tudi zmožen invalid. Franc
 Ravnikar, oblast, skuš. mestni tesarški mojster,
 Ljubljana, Linhartova ulica št. 25.

Srbečico, lišaje
 odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvir.
 »rujavno mazilo«. Mali lonček K 1-60, ve-
 liki K 3.— porcija za rodbino K 9.—. Za-
 loga za Ljubljano in okolico: Lekarna pri
 zlatem jellenu, Ljubljana, Marijin trg. 1520

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, za frančiškansko cerkvijo, sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8. do 1. ure in jih obrestuje po

Vloge v »Ljudski posojilnici« so popolnoma varno naložene, ker posojilnica daje denar na varna posestva na deželi in v mestih.

4 1/4 %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike, tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krone 25 vinarjev na leto.

Rezervni zakladi znašajo okroglo en milijon kron. Stan e hrani n.h vlog je bilo koncem leta 1916 okroglo 26 milijonov kron.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago pošne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadrugnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najbolje.

Večletna pisarna garancija

povsod
hvaljeni in
prijubljeni

Najboljši in najpopolnejši so la

Pfaff šivalni stroji

povsod
hvaljeni in
prijubljeni

Samo pri **IGN. VOK** Samo pri

specialna trgovina s šivaln. stroji, kolesi ter zraven spadajočimi deli Ljubljana, Sodna ul. 7, poleg justične palače.

Pook v vereni, kranju pe-
ria, pogaric - brezplačno!

Splošne ročne mlince

zakon. **„JETTA“** zakon.
zavar. zavar.

za drobljenje in fino ter debelo
mletev vseh deželnih pridelkov
dobavlja 2032

Jos. Smrčka
Dunaj, III/2 Marxerg. 25
tovarna in prodaja strojev.
Pišite po cenik „ŠL 151“.

Zaloge v Ljubljani:
A. Šarabon in Julius Elbert.

A. & E. Skabernè
Najnovejše bluze za dame
Mesni trg št. 10.

500K
Ria-Balsam.
Vam plačam, ako Va-
ših kurjih oces, bra-
dave in trde kože
tekem 3 dni s kore-
nino in brez bolečin
ne odpravi.
Cena ločeno z jam-
stvenim pismom
K 1-75, 3 lončki K 4-50, 6 lončki K 7-50. Sto-
tine zahvalnic in priznalic Kemy, Kaschau
(Kassa) L, poštni predal 12/06 Ogrsko 1042

Odgovorna pisarna dr. Josipa FERFOLJA
v Trstu
— se je preselila —
iz ulice Molino piccolo 7
v ulico Vienna 17, I.

Tehnična pisarna 2780
za izvršitev vsakovrstnih načrtov in proračunov. Oblastveno konc. zasebna
posredovalnica za nakup in prodajo zemljišč, gozdov in posestev.
VALENTIN ACCETTO
zapriseženi sodni izvedenec
v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14.

Izvršujem na željo tudi privatne cenitve v mestu in na deželi. Pro-
dajalci in kupci naj se obrnejo na gori označeno posredovalnico. Pre-
vzemam tudi stavbinska dela in nadzorovanje. Tajnost zajamčena.

Naprodaj je večja množina starega, lepega
kamnja
za zidanje

Vmes je mnogo obtesanega, in 25—30 kosov po
1 m 80 cm dolgega za ograjo. Več se poizve
na Opekarski cesti št. 34 v Trnovem, Ljubljana.

Malinov sok
se kupi. Ponudbe z navedbo cene na
Brata Wortmann, žganjarna, tvornica
likerjev, SušakjReka.

Ustanovljeno 1842. — Telefon št. 154.

BRATA EBERL

Prodaja oljnatih barv, lakov, firneža,
čopičev, barv za umetne in sobne sli-
karje, barv za zidovje, sploh vseh v
najino stroko spadajočih predmetov v
priznani najboljši kakovosti, pri točni in
vestni postrežbi. 1914

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6.

Nasproti hotela »Union«

Cene kolikor mogoče zmerne.

Kranjska deželna podružnica

n. a. deželne življenjske in rentne, neugodne in jamstvene zavarovalnice
v Ljubljani, Marije Terezije cesta 12/II

sprejema zavarovanje na doživetje in smrt, otroških dot, rentna
in ljudska neugodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije. Najugodnejši pogoji za vojno zavarovanje.

Stanje zavarovanega kapitala K 175 000.000 — Stanje garancijskih fondov K 55.000.000 —

Zavod temelji na vzajemnosti. — Prospekti zastoj in poštnine prosto.

Sposobni zastopniki se sprejemajo pod najugodnejšimi pogoji. 1831

ILIRSKA BANKA V LJUBLJANI

SELENBURGOVA ULICA ST. 1

IZVRŠUJE VSE BANČNE TRANSAKCIJE NAJKULANTNEJE

FINANCIRA VOJAŠKE DOBAVE IN APROVIZACIJSKE KUPČIJE.

DAJE PREDUJME NA BLAGO. :: ESKOMPTIRA MENICE, FAKTURE IN TERJATVE.

POSPEŠUJE TRGOVINO, INDUSTRIJO TER UVOZ IN IZVOZ

VLOGE NA KNJIŽICE OBRESTUJE PO 4%. :: VLOGE NA TEKOCI RAČUN PO DOGOVORU.